

**Jaarverslag
2025**

D R E N T S M U S E U M

Inhoud

Voorwoord

Algemeen directeur **3**
Raad van toezicht **4**

Jaarverslag 2025

Kunstroof **6**
Labyrinthia **7**
Volk van de ventweg **9**
Afscheid Harry Tupan & Microkosmos **11**
Drents Museum De Buitenplaats **14**
Bijzondere aanwinsten **16**
Basisinfrastructuur 2025 **18**
Tentoonstellingen en presentaties **20**

Bijlagen 2025

Bijlage 1
Prestatie-eisen provincie Drenthe **32**

Bijlage 2
Facts & Figures **41**

Bijlage 3
Aanwinsten **56**

Bijlage 4
Bruiklenen **59**

Bijlage 5
Publicaties **61**

Bijlage 6
Bestuurs- en nevenfuncties **62**

Bijlage 7
Jaarrekening **64**

Voorwoord algemeen directeur

Toen ik op 3 november aan mijn eerste werkdag als algemeen directeur begon, had het museum een zeer bewogen jaar achter de rug. Over de kunstroof waarmee het jaar zo slecht startte, is al veel gezegd. De impact van deze gebeurtenis op de organisatie bleef het hele jaar voelbaar. Maar ik zie ook hoe ondanks de schok, de verslagenheid en de boosheid, de medewerkers met kracht en inzet hun werk oppakten en ook nog eens prachtige tentoonstellingen wisten neer te zetten.

De tentoonstellingen van 2025 kregen zeer goede waarderingen van het publiek. Zo scoorde *Volk van de ventweg* over de reizigerscultuur in Drenthe een 8,5. *Microkosmos - De wereld in een Wunderkammer*, een visueel spektakel waarin de magie van verzamelen tot leven kwam, ontving veel lovende reacties en kreeg gemiddeld een 8,6. Drents Museum De Buitenplaats verraste bezoekers met *The Mucha Experience*, een volledig digitale presentatie van het werk en leven van dé meester van de art nouveau Alphonse Mucha. Het publiek gaf de expo gemiddeld een 8,1.

Het museum sluit het jaar af met 167.500 bezoekers: 117.500 in Assen en bijna 50.000 in Drents Museum De Buitenplaats, een absoluut record voor het museum in Eelde.

In 2025 nam Harry Tupan na 45 jaar afscheid van het Drents Museum. Hij heeft met zijn team een mooi museum neergezet. Ik stap zogezegd in de bekende rijdende trein. Maar, dat wil niet zeggen dat er geen werk aan de winkel is. Het kwaliteitsniveau van het museum is hoog; de ambitie ook. De plannen liggen er, maar alles moet nog wel uitgewerkt worden. En ik prijs me gelukkig dat ik dat samen met een fantastisch team zeer ervaren collega's mag doen.

Voor 2026 staan er twee internationale tentoonstellingen geprogrammeerd. In het voorjaar en de zomer de expositie van de Indiase kunstenaar Amrita Sher-Gil. Haar werk verlaat het museum in New Delhi hoogst zelden en is voor het eerst in Nederland te zien. In het najaar komen archeologische topstukken uit de eeuwenoude stad Angkor in Cambodja voor het eerst naar Europa en wel hier in het Drents Museum.

In mijn eerste week maakte ik kennis met veel mensen. Zo heb ik op de avond van de Vrienden van het Drents Museum met meer dan 550 vrienden handen geschud. Ik voelde me welkom en merkte dat de Drenten hun museum een warm hart toedragen. Ik ga me vol inzetten voor Drenthe en dit prachtige museum!

Robert van Langh, algemeen directeur

Voorwoord raad van toezicht

In de nacht van 24 op 25 januari werd het Drents Museum opgeschrikt door een gewelddadige kunstroof die de gehele internationale museumwereld schokte. De medewerkers van het museum waren enorm aangeslagen en de gebeurtenis bleef het hele jaar voortdurend op de achtergrond aanwezig. Ondanks de grote impact die deze gebeurtenis had op de medewerkers, zag ik bij hen ook een enorme veerkracht en saamhorigheid. Heel ondersteunend was ook dat de vele partners van het museum meeleefden en voor ons klaar stonden en iedereen zijn rol oppakte. De gebeurtenis heeft de medewerkers veelvuldig op de proef gesteld. Ze moesten zich vaak verdedigen tegen ongenueanceerdheid en hijgerige conclusies. Ik heb veel respect en bewondering voor de manier waarop het hele team van het museum toch doorging met zijn werk en daarnaast ook nog nieuwe projecten oppakte.

Zo wist het museum het afgelopen jaar de collectie uit te breiden met een aantal bijzondere aanwinsten. Het verwierf een collectie werken van de Amsterdamse Joffers en een vurig gewenst

werk van de Duitse kunstenaar Neo Rauch. Waarmee het Drents Museum wederom laat zien dat het in staat is topstukken aan te kopen en meespeelt in de eredivisie van musea.

Het Drents Museum nam het in zwaar weer geraakte museum De Buitenplaats in Eelde onder zijn hoede. De directie heeft goed gezien welke potentie dit prachtige ensemble van museum, Nijsinghuis, brasserie Röling en tuinen bezit. De Buitenplaats trok in 2025 bijna 50.000 bezoekers, een absoluut record. Dit succes heeft ook een positieve impact op het dorp Eelde en het laat bovendien zien dat het Drents Museum voor de hele provincie staat.

Het aantal bezoekers van de nieuwe collectiepresentatie *Labyrinthia* blijft daarentegen wat achter bij de hooggespannen verwachtingen. Het museum zal extra in moeten zetten om *Labyrinthia* nog meer onder de aandacht te brengen bij het publiek. Want het is echt een fantastische ervaring! Ik heb er dan ook alle vertrouwen in dat *Labyrinthia* een succes wordt.

In dit bewogen jaar nam Harry Tupan afscheid van het Drents Museum. Ik heb veel waardering voor wat hij voor het museum heeft betekend in de 45 jaar waarin hij zich er met hart en ziel voor heeft ingezet. Zelf beschouwde hij het succes van het museum niet als zijn eigen verdienste, maar als een prestatie van het hele team. Voor 2026 heeft hij nog een paar tentoonstellingen gepland, waar ik zeer naar uitzie. Want hoewel ik na acht jaar het voorzitterschap van de raad van toezicht van het museum overdraag aan mijn opvolger, blijf ik voor al dit moois naar Drenthe komen!

Alexander Pechtold, voorzitter raad van toezicht

Toezichthouders Drents Museum

De heer A. Pechtold, voorzitter

- Burgemeester gemeente Delft
- Voorzitter Comité van Aanbeveling Museum Prinsenhof Delft
- Voorzitter Stuurgroep Renovatie Binnenhof
- Comité van Aanbeveling Stichting Kerkelijk Erfgoed Delft

De heer R. Tuhuteru

- Eigenaar Tuhuteru Communicatie, Advies en Strategie CAS
- Bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Voorzitter selectiecommissie Programma Indisch Erfgoed Digitaal
- Voorzitter Maatschappelijke Inspiratieraad Nationaal Coördinator tegen Racisme en Discriminatie
- Commissaris Terminal 18 Amsterdam
- Lid selectiecommissie Mediafonds provincie Zuid-Holland

De heer H. van der Hoek

- Zakelijk directeur van het theatergezelschap NITE en dansgezelschap Club Guy & Roni in Groningen

Mevrouw K. Mohan

- Manager Frontoffice KPN
- Toezichthouder Noord Nederlands Orkest / NNO

De heer M.J.V.P.W. Schoonheim

- Directeur-Eigenaar Digitsyze BV
- Voorzitter Bedrijvensociëteit A37
- Voorzitter Stichting Drentse Onderneming van het Jaar
- Bestuurslid/penningmeester Nationaal Beeldenpark De Havixhorst
- Toezichthouder/lid Innovatie Board Unigarant Verzekeringen

Mevrouw R. Soedhoe

- Director Markets, Treasury & Investments operations ABN AMRO
- Lid Raad van Commissarissen Univé Het Groene Hart

Het afgelopen jaar is de raad van toezicht 4 maal bijeengekomen. De leden van de raad van toezicht ontvangen een vergoeding voor gemaakte onkosten.

Kunstroof

In de nacht van 24 op 25 januari 2025 werd er ingebroken in het museum. Vier topstukken uit de grote tentoonstelling *Dacia – Rijk van goud en zilver* zijn daarbij buitgemaakt. De roof ging gepaard met veel geweld en had een enorme impact op iedereen binnen het Drents Museum, de collega's van het Nationaal Historisch Museum in Boekarest, publiek en de internationale museumwereld.

Impact op medewerkers

Binnen het museum was de schok groot. Er was ongeloof, verontwaardiging, verslagenheid, angst en ook schuldgevoel naar de bruikleengevers in Roemenië. Vooral de medewerkers die de contacten onderhielden met de collega's van het museum in Boekarest hadden het zwaar toen ze bij hen het verdriet over het verlies van hun belangrijke kunstschaten zagen. Ook de bijna dagelijkse media-aandacht rond de kunstroof was zeer belastend. Bij dit alles voelden we ons sterk gesteund door door het rijk, de provincie,

gemeente, raad van toezicht, partners en de vele mensen die met ons meeleefden. De roof vond plaats in het laatste weekend van de grote Dacia-tentoonstelling. Drie weken na dit weekend moest de nieuwe tentoonstelling alweer staan. Ondanks de ingrijpende gebeurtenis ging iedereen keihard aan het werk. Het was goed om te merken dat het Drents Museum internationaal gewaardeerd wordt en als een betrouwbare partner wordt gezien. Net als altijd konden we rekenen op bruiklenen van andere musea voor onze tentoonstellingen.

Crisiscommunicatie

Een kunstroof als deze had het Drents Museum in zijn bestaan nog niet meegemaakt. Op de zaterdagochtend na de nacht van de roof hebben we direct een crisisteam opgericht met onder andere politie, openbaar ministerie, provincie en gemeente. 's Middags gaven we een persconferentie waarbij we alle tot dan toe bekende feiten naar buiten brachten. Ook beantwoordden we de vele vragen uit Roemenië. De roof was internationaal nieuws. Om de communicatie vanaf het begin goed te coördineren schakelden we externe expertise in en zetten we een

communicatiestrategie uit. Alle communicatie was vanaf dit moment in het Nederlands, Engels en Roemeens. We benaderden de pers steeds actief en deelden nieuwe ontwikkelingen zo snel mogelijk. We communiceerden steeds open, zorgvuldig en gebaseerd op feiten. De media-aandacht voor de kunstroof is tot op de dag van vandaag nog steeds niet geluwd. We communiceren transparant over de ontwikkelingen, maar delen daarbij uiteraard geen details over de beveiliging. Ook in 2026 verwachten we nog de nodige media-aandacht vanwege de rechtszaak die in april plaatsvindt.

Labyrinthia

Bezoekers kunnen de verhalen achter de collectie niet alleen in *Labyrinthia* maar ook buiten de museummuren beleven.

Ontdek Drenthe

De webapp *Ontdek Drenthe* legt de verbinding tussen de museumcollectie in *Labyrinthia* en twintig locaties in de provincie. De locaties zijn gekoppeld aan een museum, culturele instelling of natuurorganisatie in de omgeving ervan. In samenwerking met deze partners hebben we op twintig locaties een augmented reality-beleving gecreëerd, die bezoekers via QR-codes en de webapp op de eigen telefoon activeren. Door gebruik te maken van augmented reality brengen we de historische erfgoedverhalen en de lokale omgeving samen. We hebben de beleving op de locaties afgelopen jaar uitgebreid getest met families met kinderen, de belangrijkste doelgroep voor de app.

Deelnemers aan dit onderzoek waren soms verrast dat er zulk bijzonder erfgoed direct in hun 'achtertuin' te vinden was. Ze beoordeelden de app als een aantrekkelijke manier om erfgoed te ontdekken en te beleven. Bij kinderen bleek dat vooral de game-elementen hun aandacht goed wisten vast te houden. We verwachten met deze app bij de doelgroep ook de drempel te verlagen om *Labyrinthia* in het museum te bezoeken.

De app *Ontdek Drenthe* was een van de drie genomineerde projecten voor de DEN-award 2025 voor het digitaal project dat een grensverleggende samenwerking aangaat en daarmee baanbrekend is voor de cultuursector. Het DEN-award juryrapport zegt over de app: “De kracht ligt in het feit dat dit project zich blijft doorontwikkelen, met oog voor inhoud, duurzaamheid en impact op de regio.”

VriendenLoterij Museumprijs 2025

De Oude Bakkerij uit Medemblik won de VriendenLoterij Museumprijs 2025 en mocht de hoofdprijs van € 100.000,- in ontvangst nemen. Het bakkerijmuseum kreeg de meeste stemmen van het publiek. Het Drents Museum haalde met net iets minder stemmen de tweede plaats en ontving een cheque van € 11.705,-. Dit is het aantal stemmen dat is uitgebracht op het museum in euro's. De VriendenLoterij Museumprijs is een

prijs die het Cultuurfonds en de VriendenLoterij in samenwerking met de Museumvereniging jaarlijks uitreikt. Het thema van dit jaar was ‘het multisensorisch museum’. Het Drents Museum was hiervoor genomineerd met de collectiepresentatie *Labyrinthia*. De derde genomineerde was NEMO Science Museum.

Onderwijsprogramma

Het Drents Museum heeft een uitgebreid onderwijsaanbod voor primair en voortgezet onderwijs en mbo. Met deze programma's willen we niet alleen het hoofd aanspreken, maar ook hart en handen. Daarom zetten we in op storytelling, beleving en interactie, en maken we gebruik van theater, spel en interactieve methodes. De schoolprogramma's die we hebben ontwikkeld bij *Labyrinthia* waren vanaf september 2025 ook onderdeel van de CulMo (K&C) en het Cultuurmenu (ICO). We verwachten een toename van het aantal boekingen naarmate deze nieuwe programma's meer bekendheid krijgen bij de scholen. Om het onderwijsaanbod van *Labyrinthia* bij docenten op een luchtige wijze onder de aandacht te brengen en de relaties met hen te versterken organiseerden we een docentenfeest. Onderzoeker Mark Mieren was keynote-spreker, docenten namen deel aan een carrousel van het onderwijsaanbod, er waren workshops en een borrel. Circa 30 docenten kwamen op deze eerste docentenmiddag af en reageerden positief. Dit eerste succes heeft ons gemotiveerd om in 2026 een tweede editie te organiseren.

Volk van de ventweg

De tentoonstelling *Volk van de ventweg – Reizigers in Drenthe* vertelde het verhaal van de Drentse reizigers in drie delen: van de komst van de eerste trekarbeiders, kiepkerels en ambachtslieden, via de tijd waarin er volop werd gereisd met de woonwagen tot de wereld van de reizigers van nu.

Co-creatie met reizigers uit Drenthe

Eeuwenlang trokken grote groepen mensen van plek naar plek, op zoek naar werk. De tentoonstelling liet zien welke rol trekarbeid en ambulante handel in Drenthe speelde sinds de late middeleeuwen. Toen in de 19de eeuw steeds meer wegen werden verhard, deed de woonwagen zijn intrede. De woonwagen was een stuk comfortabeler om mee te reizen en maakte het mogelijk om de hele familie mee te nemen. De eerste woonwagen die in Nederland werd gesignaleerd was die van P. Kremer, die in 1876 zijn huis op wielen in Assen parkeerde. In de tentoonstelling maakte de bezoeker ook kennis met reizigers van nu uit Drenthe. Twee filmmakers gingen op zoek naar het woonwagengevoel in een serie persoonlijke interviews.

We maakten de tentoonstelling in samenwerking met een groep reizigers uit Drenthe: Annie Veenstra-Hendriks, Marie Smit, Nicole Bakker, Harmanda van Veen, Jan Bauer en Bart Bauer. Deze werkgroep was van begin tot eind intensief betrokken bij alle facetten van dit project. De

tentoonstelling bood reizigers een podium waarop zij hun gemeenschap, cultuur en erfgoed op een authentieke en realistische manier konden presenteren aan een breed publiek. Het publiek waardeerde de tentoonstelling met een 8,5.

Huis op wielen

Drie studenten van het Alfa-college (Anna van der Kooi, Naomi van Wanrooy en Wilona van der Laan) bouwden onder leiding van meubelmaker Roelof

de Vries een houten woonwagen. De authentieke woonwagen reisde vervolgens door Drenthe. De woonwagen blijft na dit project dienstdoen. Op 26 augustus is de woonwagen bij Herinneringscentrum Kamp Westerbork officieel overgedragen aan Stichting Woonwagenmuseum. De stichting bouwt de woonwagen om tot een rijdend woonwagenmuseum, waarin ook aandacht is voor de Sinti en Roma die tijdens de tweede wereldoorlog via Kamp Westerbork zijn gedeporteerd naar Auschwitz.

Opening

Op 15 maart opende de tentoonstelling met een avondprogramma voor genodigden. Onder de meer dan 300 aanwezigen waren reizigers en bruikleengevers goed vertegenwoordigd. Zoë Nunumete presenteerde de avond. Namens de werkgroep vertelden Bart Bauer en Marie Smit over de totstandkoming van de tentoonstelling. Een tentoonstelling die niet óver, maar dóór reizigers is gemaakt. De aanwezige reizigers waren te spreken over de manier waarop hun gemeenschap betrokken was bij dit project. Ook de politiek toonde zich betrokken. De burgemeesters van Assen, Coevorden, Midden-Drenthe, Emmen en de wethouder Wonen van Hoogeveen hadden oog voor de reizigers en de standplaatsproblematiek in hun gemeenten. De openingsavond kreeg een vertrouwd feestelijk tintje door optredens van bekende reizigers als

Frans Bauer en de Drentse volkszanger Robert Pater. Jordi Hemoes sloot de avond af met vrolijke piratenmuziek en legde daarmee meteen de link naar de tentoonstelling *Donders dikke platen – Piratencultuur in Drenthe*.

Podcast en tentoonstelling online

Het Drents Museum maakte in samenwerking met Hilde Boelema van het Drents Archief drie

portretten van reizigers van nu. Podcastmaker Marjolein Knol sprak Annie Drogts, Tinus Gozink en Martina Koster. Met de podcast is het onderwerp voor een breder publiek toegankelijk gemaakt. De tentoonstelling is online nog steeds te zien op de website van het Drents Museum. Er is een voice-over opgenomen, zodat het verhaal van de Drentse reizigers ook voor slechtzienden en laaggeletterden te volgen is.

Afscheid Harry Tupan & Microkosmos

Met de opening van de tentoonstelling *Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer* nam Harry Tupan na meer dan 45 jaar afscheid van het Drents Museum.

Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer

Als samensteller van de tentoonstelling struinde Harry Tupan stad en land af op zoek naar klassieke Wunderkammer-objecten. In de tentoonstelling nam hij de bezoeker mee in één groot kunstwerk waarin de meest bizarre rariteiten naast bijzondere hedendaagse kunstwerken werden gepresenteerd. Er was een mix van originele Wunderkammer-objecten te zien, thematisch ingedeeld in de verzamelgebieden naturalia, artificialia, exotica en scientifica. De bezoeker stapte van de ene wondere wereld in de andere, elk met een eigen sfeer. Een visueel spektakel waarin de magie van verzamelen tot leven kwam. Een ode aan een wereld waarin verwondering, schoonheid en curiositeit centraal staan.

Microkosmos toonde objecten uit de collectie van het Drents Museum en bruiklenen uit verschillende musea zoals het Rijksmuseum, het Missiemuseum Steyl en Naturalienkabinet Waldenburg en een uiteenlopend aantal voorwerpen uit privécollecties.

Speciaal voor deze tentoonstelling gaven bekende verzamelaars een kijkje in hun persoonlijke Wunderkammer-verzameling. Onder meer tattoo-artiest Henk Schiffmacher, ontdekkingsreiziger Redmond O'Hanlon, schrijver en acteur Ramsey Nasr en bioloog Midas Dekkers werkten mee aan het project. Ook waren er objecten uit de verzameling van televisiemaker en bibliofiel Boudewijn Büch (1948-2002) te zien, in samenwerking met Teylers Museum.

De tentoonstelling belichtte ook de keerzijde van verzamelen. Een rariteitenkabinet was voor de eigenaar een statussymbool, een teken van intelligentie en kennis van de wereld. De objecten werden gezien als exotisch en waren niet altijd eerlijk verkregen. In het Wonderlab lieten de jonge verzamelaars Jonathan (7 jaar) uit Hooghalen en Lenn (8 jaar) uit Assen hun verzamelingen zien. Ze verzamelen onder meer schedels, opgezette dieren, schelpen, stenen en veren. Jong en oud konden aan de slag met

verschillende opdrachten die verwondering en nieuwsgierigheid opwekten. Bij de tentoonstelling verscheen een prachtig boek dat op zichzelf ook een soort Wunderkammer is. Elke pagina heeft een andere vormgeving en soms een andere papiersoort. Ook is er een interview opgenomen van hoofdconservator Annemiek Rens met Harry Tupan. *Microkosmos* ontving veel lovende reacties en scoorde in 2025 bij het publiek gemiddeld het cijfer 8,6.

Afscheid van Harry Tupan

De verwondering die objecten, kunst en rariteiten teweegbrengen was ook de motivatie voor Harry Tupan om kunstgeschiedenis te gaan studeren en in een museum te gaan werken. Hij ziet zichzelf als ontdekkingsreiziger, eerst in zijn rol als conservator en later als museumdirecteur. Voor spraakmakende tentoonstellingen over het Terracottaleger van Xi'an (2008), de Dode Zeerollen (2013) en Frida Kahlo (2021) bezocht hij de uithoeken van de wereld. Het Drentse verhaal vertelt hij net zo graag. Hij kijkt met trots terug naar de tentoonstellingen die hij over Harry Muskee (2016), Egbert Streuer (2019), Molukkers (2023), reizigers en piratenzenders (2025) in Drenthe initieerde.

In september 2025 nam Harry Tupan echt afscheid van het Drents Museum tijdens verschillende bijeenkomsten. Bij het afscheid van de vrijwilligers op 4 september kwam als verrassing burgemeester Marcel Thijssen van de gemeente Tynaarlo langs om hem de Medaille van Verdienste te overhandigen voor zijn inzet om museum De Buitenplaats voor Eelde te behouden. Op 5 september nam hij informeel afscheid van de medewerkers en ontving hij uit handen van zijn collega's de Erepenning van het Drents Museum.

Tijdens de officiële afscheidsbijeenkomst voor relaties op 6 september in een afgeladen Brasserie Pingo, is Harry Tupan benoemd tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. De

burgemeester van Assen, Marco Out, reikte de koninklijke onderscheiding uit en noemde Harry Tupans bijdrage aan de cultuur van Assen en met name aan de positie van het Drents Museum in de kunstwereld in Nederland en daarbuiten van grote waarde. Ook prees hij zijn enthousiasme, bevologenheid en doorzettingsvermogen waarmee hij het Drents Museum en daarmee cultureel Drenthe internationaal op de kaart heeft gezet. Op diezelfde avond – zijn verjaardag en

officiële pensioendatum – ontving Harry Tupan uit handen van Jetta Klijnsma, Commissaris van de Koning in Drenthe, de Drentse Erepenning.

Al met al mooie, warme, waardige en soms ook emotionele afscheidsmomenten van een collega en directeur die meer dan 45 jaar een bepalende rol heeft gespeeld in het succes van het Drents Museum.

Drents Museum De Buitenplaats

Bijna 50.000 bezoekers trok Drents Museum De Buitenplaats in 2025, een absoluut record voor het museum in Eelde.

The Mucha Experience

Alphonse Mucha (Tsjechië, 1860-1939) is wereldwijd bekend om zijn affiches en decoratieve illustraties in art nouveau-stijl. *The Mucha Experience* was de eerste internationale art nouveau-presentatie van Drents Museum De Buitenplaats. We maakten de presentatie in samenwerking met het Grand Palais Immersif en de Mucha Foundation.

The Mucha Experience bestond volledig uit projecties, 3D-animaties en speciaal gecomponeerde muziek. Mucha's affiches en schilderijen werden geprojecteerd op de muren en de vloer. Daarbij werd ingezoomd op prachtige details van zijn werk en bepalende momenten in zijn levensloop. Hierdoor werd de bezoeker helemaal ondergedompeld in Mucha's werk en verhaal. Het was bovendien een unieke kans om werk van Mucha te zien dat niet kan reizen, zoals *Het Slavisch Epos* dat bestaat uit 20 enorme monumentale werken die Praag nooit meer verlaten. Of werk dat niet meer bestaat, zoals het interieur voor paviljoens van de wereldtentoonstelling van 1900 in Parijs.

Bezoekers gaven *The Mucha Experience* gemiddeld een dikke 8. Om iedereen de kans te geven de expo te bezoeken, is deze verlengd tot en met maart 2026.

Open dag

De opening van de *The Mucha Experience* startte met een open dag op 5 juli. Met deze dag wilden we als museum zichtbaar zijn in het dorp en vooral de mensen uit Eelde en de directe omgeving uitnodigen te komen. Zij hadden gratis toegang. Zo'n 1.600 mensen bezochten deze dag het museum.

Bezoekers

The Mucha Experience trok in 2025 meer dan 27.000 bezoekers. Drents Museum De Buitenplaats verwelkomde in 2025 bijna 50.000 bezoekers. Een absoluut record. Het museum trekt een geïnteresseerd, wat ouder museumpubliek, voornamelijk uit de provincie Groningen en Drenthe. De leeftijdsgroep van

55+ is met 68% het meest vertegenwoordigd. We willen in De Buitenplaats een nieuw publiek bereiken, meer jonge bezoekers trekken en daarnaast de binding met Eelde versterken. Met een expo als *The Mucha Experience* spreekt het museum een jonger publiek aan. Uit publieksonderzoek blijkt dat het aantal jongere bezoekers, vooral vrouwen van 20 tot 45 jaar, is toegenomen.

Wandschildering Anouk Martijn

In het begin van de jaren '90 maakte Matthijs Röling (1943-2024) een wandschildering in het museumcafé (dat nu Brasserie Röling heet). Hij heeft dit werk nooit voltooid en het ging verloren. We vroegen Rölings voormalige leerling en latere collega Anouk Martijn om de wandschildering opnieuw te maken aan de hand van haar herinneringen en oude foto's. Ze schilderde op panelen die voor de muur met de oorspronkelijke wandschildering zijn geplaatst. Rechtsonder ruimte ze een plekje in voor een portret van Röling. De wandschildering is mede mogelijk gemaakt dankzij een laatste bijdrage van de Vriendenstichting Museum De Buitenplaats.

Bijzondere aanwinsten

De museumcollectie wordt regelmatig uitgebreid met schenkingen en aankopen waarbij de aandachtsgebieden binnen de collectie uitgangspunt zijn. In 2025 heeft het museum onder andere de volgende bijzondere objecten verworven.

Das Dreibein van Neo Rauch

Met een donatie van de NAM konden we het schilderij *Das Dreibein* van de Duitse kunstenaar Neo Rauch (1960) aankopen. Het werk uit 2024 was de blikvanger van de grote overzichtstentoonstelling *Hotspot Leipzig - Hoogtepunten uit de collectie* die in 2025 te zien was. Met deze aankoop voegt het Drents Museum een werk van Neo Rauch toe aan de collectie Neue Leipziger Schule, die uit ruim 80 schilderijen bestaat. Neo Rauch, een van de meeste gerenommeerde kunstenaars in de internationale kunstwereld, geldt als het boegbeeld van de Neue Leipziger Schule. Figuratie staat centraal binnen deze groep kunstenaars die allen gestudeerd hebben aan de Hochschule für Grafik und Buchkunst in Leipzig. Een werk van Rauch ontbrak nog en daarmee is *Das Dreibein* voor het Drents Museum de kroon op deze verzameling.

Betsy Westendorp-Osieck, *Boomgaard*

Neo Rauch,
Das Dreibein, 2024

Sorella (pseudoniem van Thérèse Ansingh),
Zelfportret, 1933

Werk van de Amsterdamse Joffers

In 2025 deed zich een bijzondere kans voor om in één keer een aantal schilderijen, tekeningen en een pastel van de Amsterdamse Joffers en hun kring voor de collectie te verwerven, mogelijk gemaakt dankzij de steun van de Vrienden. Het gaat om werken van Lizzy Ansingh, Jo Bauer, Marie van Regteren Altena, Coba Surie, Betsy Westendorp-Osieck en Sorella (pseudoniem van Thérèse Ansingh). De kunstenaars ontmoetten elkaar omstreeks 1900 op en rond de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam, werden vriendinnen en trokken samen op. De Joffers werkten in een realistische, impressionistisch aandoende stijl en maakten voornamelijk stillevens, portretten en figuurstukken. Ze speelden een belangrijke rol in de kunstwereld van de eerste helft van de twintigste eeuw. De werken zijn een waardevolle aanvulling op onze collectie die de focus legt op vrouwelijke kunstenaars. Het zelfportret van Sorella past bovendien in ons streven om de verzameling zelfportretten van vrouwelijke kunstenaars uit te breiden.

Coba Surie, *Zelfportret*, ca. 1918

Een vijzel vol verhalen

De historische collectie is verrijkt met de vijzel van het Toegoenese echtpaar Saartje Abrahams en Samuel Kantil uit Hoogeveen. Hun voorouders waren slaafgemaakten die in de 17de eeuw na hun vrijlating in Toegoe op Java terechtkwamen. Hun nakomelingen bleven hier wonen. Na de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog vluchtten Saartje en Samuel met veel jonge Toegoenezen naar Nieuw-Guinea. Toen de Nederlanders ook daar vertrokken, belandden 182 Toegoenezen in kamp 'De Pieterberg' in Westerbork. Vandaar vertrokken ze naar de verwaarloosde suikerplantage 'Slootwijk' in Suriname. Na misoogsten keerde de groep in 1967 teleurgesteld terug naar Nederland. Twintig gezinnen vonden onderdak in Hoogeveen. De vijzel reisde vanuit Nieuw-Guinea steeds met het gezin Kantil mee en vertelt ons een gelaagd verhaal: over hun geschiedenis, hun reis over de wereld en hun cultuur.

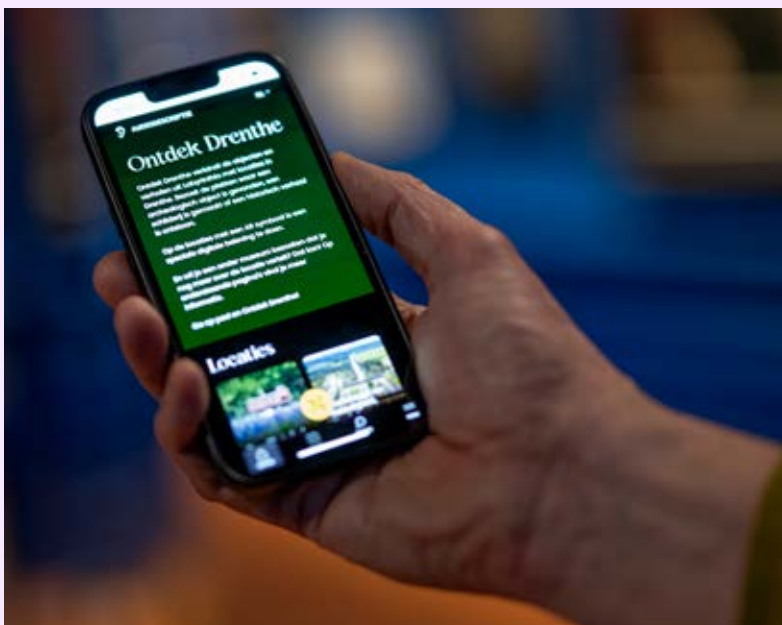
Schenking Fony Kantil

Basisinfrastructuur 2025

De aanvraag voor de Basisinfrastructuur (BIS) voor de periode 2025–2028 is toegekend. Met deze subsidie richten we ons op het vergroten van het publieksbereik en het bieden van een verdiepende ervaring aan bezoekers. Digitalisering is een van de middelen om dit doel te bereiken.

Ontwikkeling digitale producten

Met de BIS-bijdrage hebben we een medewerker digitalisering kunnen aanstellen voor het ontwikkelen van digitale producten, zoals visuele tours, podcasts, video's, digitale belevingen met licht en geluid, online tentoonstellingen, animaties en livestreams. Dit jaar hebben we verschillende van deze producten gerealiseerd. Zo is Het Grootste Poppenhuis van Nederland toegankelijker gemaakt voor mensen die slecht ter been zijn. Via een digitale presentatie kunnen ze nu ook de bovenverdieping in een 360-graden tour bekijken. Voor de tentoonstelling *Microkosmos* zijn video's opgenomen waarin jonge verzamelaars van 7 en 8 jaar vertellen over hun bijzondere verzameling. Bij de tentoonstelling *Volk van de ventweg* is een podcast gemaakt met drie portretten van reizigers van nu. Ook is de tentoonstelling gedigitaliseerd, zodat deze online te zien blijft. Verder hebben we verschillende video's opgenomen, waaronder een aantal in Nederlandse Gebarentaal (NGT), die te zien zijn op ons YouTube-kanaal.

The Mucha Experience was een digitale immersieve presentatie over de Tsjechische kunstenaar Alphonse Mucha en zijn werk. Met behulp van digitale technieken, projecties, 3D-animaties en muziek werd de bezoeker helemaal ondergedompeld in Mucha's werk en verhaal. Deze internationale tentoonstelling hebben we samen met het Grand Palais Immersif in Parijs en de Mucha Foundation gerealiseerd. De tentoonstelling was in Nederland alleen te zien in Drents Museum De Buitenplaats in Eelde.

Crossmediale uitrol Labyrinthia

In samenwerking met RTV Drenthe maakten we de 5-delige serie *Struinen door het Drentse verleden*, die in de zomer is uitgezonden. Elke aflevering legde de verbinding tussen een van de zaalthema's van *Labyrinthia* en de bijbehorende locaties in de provincie. Overigens is niet alles digitaal. Om ook de jongste kinderen kennis te laten maken met de magische wereld van *Labyrinthia*, maakte ontwerper Rianne van Duin een uniek papieren pop-up boek. Het bijzondere boek is ook bedoeld voor kinderen die niet naar het museum kunnen komen, bijvoorbeeld omdat ze ziek zijn. Het produceren van zo'n boek is kostbaar. Dankzij een extra crowdfundingactie konden we in januari 2026 400 exemplaren van dit boek gratis weggeven aan scholen, ziekenhuizen en bibliotheken.

De codes

Het Drents Museum in Assen onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code.

Governance Code Cultuur

We passen de principes van de Governance Code Cultuur integraal toe. De principes vormen de leidraad voor de jaarlijkse zelfevaluatie van de raad van toezicht. Evenwicht in betrokkenheid en toezicht op afstand blijft een terugkerend onderwerp binnen de raad van toezicht, zodat de verschillende rollen helder zijn. Jaarlijks checken we of het bestuursreglement én het reglement van de raad van toezicht voldoende zijn afgestemd op alle punten van de code.

Code Diversiteit & Inclusie

Het Drents Museum heeft deelgenomen aan het landelijk programma 'Musea Bekennen Kleur', dat in 2025 geresulteerd heeft in een actieplan. We dragen actief bij aan een inclusievere wereld en intensiveren onze inspanningen om hieraan daadwerkelijk invulling te geven en het duurzaam te verankeren in de dagelijkse museumpraktijk. Zo is er extra aandacht voor dit onderwerp bij het vervullen van vacatures, de onderwerpen voor tentoonstellingen en de bijbehorende activiteiten. We proberen het voor mensen die, op welke wijze dan ook, een belemmering ervaren om naar ons museum te gaan, het mogelijk te maken om het museum toch te bezoeken. Ook zoeken we stevast naar nieuwe doelgroepen, voor wie het

bezoek aan een museum niet vanzelfsprekend is. Uit de bijdragen van dit jaarverslag wordt duidelijk op welke wijze we dit doen.

Fair Practice Code

We investeren in duurzame inzetbaarheid van alle medewerkers en hun ontwikkeling door onder andere een persoonlijk opleidingsbudget en aandacht voor talentontwikkeling. Het doorlopend onderzoek naar medewerkers-

tevredenheid geeft een goed inzicht in werkgeluk en werkstress. In een krappe arbeidsmarkt willen we een aantrekkelijke werkgever blijven. Externe medewerkers betalen we een eerlijke vergoeding volgens onze cao. We betalen stagiairs een vergoeding en helpen hen bij het instappen op de arbeidsmarkt. Werkgroepleden van onze co-creatieprojecten krijgen een faire vergoeding. Dat geldt ook voor kunstenaars wiens werk we exposeren.

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

Dacia – Rijk van goud en zilver

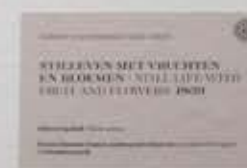
t/m 26 januari 2025

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

De fantastische werkelijkheid van Albert Steenbergen

t/m 23 februari 2025

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

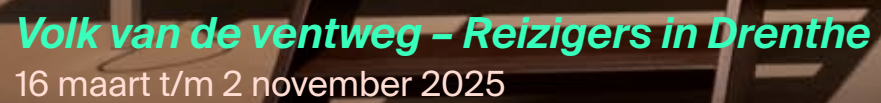
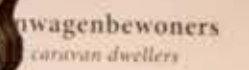
Mirjam Völker – Falsche Flagge
t/m 2 maart 2025

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

Gen F – 75 jaar figuratieve kunst

16 februari t/m 17 augustus 2025

[illegible]

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

Donders dikke platen – Piratencultuur in Drenthe

19 april t/m 2 november 2025

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer

6 september 2025 t/m 1 maart 2026

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

Hotspot Leipzig – Hoogtepunten uit de collectie

15 november 2025 t/m 10 mei 2026

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum

*De stilte doorbroken – Bert Hemsteede,
Dianne Bakker, Henriëtte van Gasteren*

15 november 2025 t/m 29 maart 2026

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum De Buitenplaats

Power to the Flower – Bloemen in de art nouveau

t/m 15 juni 2025

Tentoonstellingen en presentaties
Drents Museum De Buitenplaats

The Mucha Experience
5 juli 2025 t/m 29 maart 2026

Bijlagen

Jaarverslag Drents Museum

2025

Bijlage 1

Prestatie-eisen provincie Drenthe

Collectiewaarde

De provincie vindt het van belang dat het Drents Museum zich inzet voor een optimaal beheer en behoud van de provinciale collectie. Hierdoor blijft het Drentse erfgoed behouden voor de volgende generaties. Daarnaast dient het Drents Museum zich bezig te houden met de verdere uitbreiding en ontwikkeling van de collectie. De collectie moet (online) breed toegankelijk zijn voor onderzoek, publieksgerichte activiteiten en bruiklenen.

Het Drents Museum heeft een scherp profiel met archeologie als speerpunt naast de Drentse geschiedenis en internationale kunst en cultuur.

- *Het profiel is gebaseerd op de speerpunten van de collectie (archeologie, geschiedenis, schilders van Drenthe, kunst rond 1900 en hedendaags realisme)*
- *Het profiel komt terug in de internationale tentoonstellingen en in de vaste collectiepresentatie.*

Het Drents Museum heeft een brede collectie onderverdeeld in vijf hoofdcollecties: archeologie, geschiedenis, schilders van Drenthe, kunst rond 1900 en hedendaagse figuratieve kunst. In omvang en kwaliteit is de collectie archeologie een van de belangrijkste in Noordwest-Europa. Mammoetbotten, Neanderthalervondsten, objecten uit hunebedden en grafheuvels, de oudst bekende boot ter wereld en natuurlijk de veenlichamen zijn absolute topstukken. De collectie geschiedenis geeft een uitgebreid beeld van de materiële cultuur in Drenthe in de periode 1650-1950. Ook de munten en penningen behoren tot de collecties archeologie en geschiedenis. De collectie schilders van Drenthe is uniek in zijn soort en bevat schilderijen van kunstenaars als Vincent van Gogh, Max Liebermann en Sientje Mesdag-van Houten. Met deze drie collectie-onderdelen (archeologie, geschiedenis en de schilders van Drenthe) onderscheiden wij ons van andere musea in het land. Met de beeldende en toegepaste kunst rond 1900 behoort het Drents Museum tot de majeuze collecties in Nederland. Hedendaagse figuratieve kunst is eveneens een van de belangrijkste collecties op dit gebied in ons land. In het Collectieplan 2025-2028 worden alle collectie-onderdelen nader beschreven.

In ons tentoonstellingsprogramma vormen de speerpunten van de collectie steeds het uitgangspunt. We plaatsen deze in een breder perspectief door (internationale) collecties

naar Drenthe te halen. Ook in **2025** hebben we dit beleid gevolgd. Alle speerpunten kwamen daarbij aan bod.

Het Drents Museum beheert en behoudt de collectie van de provincie Drenthe op basis van het Collectiebeleidsplan 2025-2028.

Daarbij vragen wij aandacht voor:

- *Het vergroten van de zichtbaarheid van de collectie door bruiklenen aan musea en overige instellingen.*
- *Een digitale registratie van de collectie, inclusief het maken van foto's van belangrijke objecten.*
- *Het gebruik van de 'Leidraad Afstoten van Museale Objecten' in het geval van ontzaming en het voorleggen van ontzamelvoorstellen aan de provincie.*

Met het uitlenen van objecten aan musea en andere culturele instellingen vergroot het Drents Museum de zichtbaarheid van de collectie. Wij vinden het van belang dat zoveel mogelijk mensen kennis kunnen maken met de collectie. Naast internationale en landelijke partners, vinden we het belangrijk om op dit gebied samen te werken met andere Drentse Musea. Het Drents Museum hanteert een ruimhartig bruikleenbeleid voor collega-instellingen die de status van geregistreerd museum bezitten, ten behoeve van tijdelijke tentoonstellingen en langlopende presentaties. Het uitlenen van objecten aan musea die niet de status van geregistreerd museum

bezitten en niet-museale instellingen kan alleen na waarborgen op het gebied van beveiliging en het fysieke behoud van de objecten. Het Drents Museum onderschrijft de 'uitgangspunten bruikleenverkeer binnen Nederland' van de Museumvereniging. Om het lenen van objecten uit de collectie van het Drents Museum makkelijker te maken is in de vernieuwde beheersovereenkomst van 2022 tussen het museum en de provincie Drenthe vastgelegd dat bruiklenen verzekerd zijn onder de kunstverzekeringsspolis van het Drents Museum. Ook in **2025** is dit het geval.

Het actualiseren en opschonen van het collectieregistratiesysteem met als doel de collectie nog beter in te kunnen zetten voor toekomstige presentaties en onderzoek is in **2025** voortgezet. Dit is een doorlopend proces waar wanneer de planning het toelaat steeds stappen in gezet worden. Het collectieregistratie-systeem Axiell Collections wordt ingezet voor de collectiewebsite, die in 2024 als basis is opgeleverd.

Naast de digitale registratie van de collectie in het collectieregistratiesysteem, worden de objecten ook digitaal gefotografeerd. In **2025** zijn weer 1.500 digitale foto's toegevoegd. Het Drents Museum ontvangt regelmatig schenkingen en legaten. In de loop der jaren zijn er echter soms objecten aangenomen die niet altijd een wezenlijke aanvulling vormen op de collectie. Ook is het verzamelbeleid steeds

verder aangescherpt. De komende jaren zullen de verschillende collectieonderdelen vanuit dit oogpunt verder onder de loep genomen worden. Hierbij wordt gebruikgemaakt van de systematiek voor collectiewaardering van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en volgens de regels van de 'Leidraad Afstoten van Museale Objecten' (LAMO). In **2025** hebben wij enkele lopende trajecten rondom meubels binnen de collectie geschiedenis en kunst rond 1900 verder doorgezet.

Het Drents Museum maakt de collectie toegankelijk voor een breed publiek door middel van nieuwe presentatievormen en cross mediale uitrol van producten.

Met de oplevering van *Labyrinthia* in 2024 hebben we onze collectie op een vernieuwende manier toegankelijk gemaakt voor een breed publiek, met name voor families met kinderen. De fysieke toegankelijkheid van het historische deel van het museum is meegenomen in de gebouwaanpassingen. Door middel van het gebruik van multizintuiglijke informatieoverdracht is de toegankelijkheid ook geschikt voor bezoekers met een visuele- en auditieve beperking. Zo zijn er tastobjecten geplaatst en tastplattegronden. Er wordt gebruik gemaakt van geurcapsules en soundscapes om de sfeer en beleving te versterken. Zaalteksten worden ook in audio aangeboden. Een belangrijke doelgroep voor *Labyrinthia* zijn families. In 2025 heeft zich een

duidelijke toename van families die ons museum bezoeken afgetekend. De nieuwe aanpak lijkt dus zijn eerste vruchten af te werpen.

In 2025 hebben we de webapp verder gevuld met achtergrondinformatie bij de objecten van *Labyrinthia* en is *Ontdek Drenthe* verder uitgebreid: in totaal zijn er nu twintig AR-belevingspunten ontwikkeld, die onze collectie en verhalen verbindt aan relevante locaties en instellingen in de provincie.

Ook is in 2025 een bijzonder pop-upboek over *Labyrinthia* gemaakt, speciaal voor jongere kinderen. In samenwerking met papierkunstenaar Rianne van Duin zijn de belevingen van de tentoonstelling samengebracht in 'De schatten van het Witte Maegie in Labyrinthia'. Het boek is gratis verspreid onder alle basisscholen, ziekenhuizen en bibliotheken van Drenthe, en natuurlijk ook te koop in de museumshop.

Naast *Labyrinthia* waren er de grote wisselende tentoonstellingen *Gen F* en *Microkosmos*. Centraal in de tentoonstelling *Gen F* was een studio gebouwd. Elk weekend gingen hier 'Gen F-kunstenaars' aan de slag en vond er volop interactie plaats met het publiek. Waar de ene kunstenaar aan een eigen schilderij werkte, maakte de ander portretten van bezoekers of gaf een masterclass. Onderdeel van *Microkosmos* was een familiestudio met de titel *Wonderlab*. Hier werd de bezoeker uitgedaagd om zelf

aan de slag te gaan, er waren tastobjecten voor onder andere slechtziende bezoekers, en peuterkastjes (door Museumboefjes) voor de allerkleinsten. Bovendien waren de verzamelingen van twee Drentse juniorverzamelaars (Lenn en Jonathan) te zien in *Wonderlab*. Door de tentoonstelling heen waren speciale teksten voor families te vinden, met leuke weetjes, opdrachten en gespreksstarters. Bij zowel *Gen F* als *Microkosmos* was een grootletterboek verkrijgbaar, vonden NGT-rondleidingen plaats, werden prikkelarme momenten georganiseerd en is een prikkelarme video gemaakt.

Ook bij de tentoonstelling *Volk van de ventweg*, die in co-creatie met de reizigersgemeenschap tot stand is gekomen, is volop cross mediaal aanbod gerealiseerd voor uiteenlopende publieksgroepen: video-interviews in de tentoonstelling, een rondreizende, nagebouwde authentieke woonwagen (i.s.m. drie mbo-studenten van het Alfa College), inclusief een straattheaterprogramma, een onderwijsprogramma, een lezingenreeks, een podcastserie, een doedag voor families, en tot slot een online tentoonstelling om dit verhaal ook na het sluiten van de fysieke presentatie toegankelijk te houden voor de gemeenschap.

Vanaf **2025** zijn we gestart om met extra activiteiten en via verschillende middelen en kanalen nog meer verdieping te geven op de thema's van *Labyrinthia* en worden de

belevingspunten voor de webbased app *Ontdek Drenthe* verder uitgebreid. (Zie verder onder Publieks- en Drentse waarden).

Het Drents Museum werkt op museaal en inhoudelijk vlak samen met (inter)nationale en regionale instellingen om ideeën, bruiklenen en tentoonstellingen uit te wisselen en/of kennis over de collectie te verbreden.

Met de culturele partners op regionaal en lokaal niveau is regelmatig overleg voor het afstemmen van educatieve programma's en marketing. Daarnaast bestaan er langlopende samenwerkingen met onder meer de Drentse Prehistorische Vereniging, de Drentse Historische Vereniging, het Drents Archief en Stichting Het Drentse Landschap.

Er is regelmatig directie-overleg tussen het Drents Museum, het Groninger Museum en het Fries Museum om onder meer collecties en presentaties met elkaar af te stemmen. In **2025** heeft dit overleg niet plaatsgevonden omdat alle drie de musea een nieuwe directeur hebben gekregen. In 2026 krijgt dit overleg opnieuw vorm.

Er zijn netwerkbijeenkomsten met de Nederlandse Museumvereniging en overleggen met collega-musea met dezelfde verzamelgebieden over behoud en beheer,

bruikleenverkeer, presentaties, publieksactiviteiten, marketing en personeel en organisatie. Het Drents Museum is vertegenwoordigd in het zakelijke directeurenconvent van grote musea in Nederland. In **2025** zijn deze samenwerkingen verder gecontinueerd.

In Europa heeft het museum samen in E.E.N. (European Exhibition Network), een netwerk van Europese Musea met een grote tak in internationale archeologie. Jaarlijks worden ideeën, bruiklenen en tentoonstellingen binnen dit netwerk uitgewisseld, telkens in een ander land. De komende jaren wordt toegewerkt naar een uitbreiding van dit netwerk in 2028 met een focus op internationale kunst.

Het Drents Museum blijft ook in **2025** lid van de stuurgroep Van Gogh Drenthe en het netwerk Van Gogh Europe om de Drentse periode van deze beroemde kunstenaar blijvend op de (internationale) kaart te zetten.

In **2025** is weer samengewerkt met (inter)nationale musea voor de grotere tentoonstellingen die geprogrammeerd stonden. Onder meer voor *Microkosmos*, de afscheidstentoonstelling van Harry Tupan.

Het Drents Museum zorgt ervoor dat de collectie online vrij beschikbaar is voor relevant onderzoek en publieksgerichte activiteiten.

In 2024 is met de opening van vaste collectiepresentatie *Labyrinthia* ook de collectie online gelanceerd. Daarop stonden in eerste instantie alle objecten uit *Labyrinthia* en deze zal de komende jaren met regelmaat verder aangevuld worden. Ook in **2025** zijn er weer nieuwe objecten aan toegevoegd, onder meer ook objecten uit de tijdelijke tentoonstellingen *Microkosmos* en *Hotspot Leipzig*. Hiermee zetten we een belangrijke stap in het digitaal toegankelijk maken van onze collectie.

Het Drents Museum breidt de collectie uit met nieuwe aankopen op basis van het scherpe profiel van het museum en het Collectiebeleidsplan 2025-2028. Voor het financieren van nieuwe aankopen maakt het Drents Museum gebruik van het aankoopfonds van Stichting Steunfonds Drents Museum.

Ook in **2025** zijn er aanwinsten aan de collectie toegevoegd via verwervingen. De verschillende collectieonderdelen kwamen hierbij aan bod. Een totaaloverzicht is elders in dit jaarverslag te zien en enkele bijzondere aanwinsten worden apart toegelicht.

Het Drents Museum zorgt ervoor dat de publieksruimten en het depot voldoen aan de actuele normen voor klimaat en veiligheid.

Het vereiste klimaat voor de objecten in het museumgebouw en de actuele beveiligings-

en veiligheidseisen voor collectie en publiek zijn meegenomen in de gebouwaanpassingen die de provincie Drenthe heeft gerealiseerd in aanloop naar *Labyrinthia*. Momenteel wordt er een verkenning gedaan naar het werken volgens de Bizot-normen, waarbij gestreefd wordt naar een meer duurzame omgang met klimaat in de museum- en depotruimtes. Een aantal toonaangevende musea wereldwijd werkt al volgens deze richtlijnen en daar zal dan ook advies worden ingewonnen.

Het Drents Museum borgt de opvolging van calamiteiten voor zowel de collectie, het gebouw als het publiek in het Bedrijfsnoodplan 2023.

Museummedewerkers werken bij calamiteiten op het gebied van klimaatbeheersing en veiligheid volgens het Bedrijfsnoodplan. De bedrijfshulpverlenings-organisatie is qua omvang en opleiding op orde. Door middel van jaarlijkse trainingen en oefeningen die ook in 2025 zijn doorgezet, wordt de kwaliteit van de organisatie geborgd. Hetzelfde geldt voor de collectiehulpverleningsorganisatie.

Het Drents Museum neemt in de begroting een bedrag op dat volgens het Meerjaren Onderhoudsplan jaarlijks nodig is voor het onderhoud en voor de noodzakelijke vervangingen van belangrijke onderdelen van het Drents Museum.

In de begroting over 2025 is een bedrag van € 100.000,- opgenomen voor het onderhoud dat voor rekening komt van het Drents Museum. Met ingang van boekjaar 2026 geldt een nieuw Meerjarenonderhoudsplan voor de periode 2026-2045 en zal het jaarlijks te doteren bedrag aan de bestemmingsreserve Onderhoud hieraan worden aangepast. Aangezien deze bestemmingsreserve in 2025 op peil is en met het nieuwe plan het onderhoud vanaf 2026 opnieuw wordt ingepland, is er in 2025 geen dotatie gedaan. Er is ook geen aanspraak gedaan op deze bestemmingsreserve in 2025.

Publiekswaarde

De provincie hecht eraan dat het Drents Museum de collectie zo zichtbaar mogelijk maakt voor de inwoners en bezoekers van Drenthe. Het gaat hierbij o.a. om tentoonstellingen, educatieve programma's, meertaligheid en randprogrammering. Het museum is open en toegankelijk voor iedereen. In zijn producten houdt het museum rekening met bezoekers met een diverse culturele, sociale of economische achtergrond.

Het Drents Museum presenteert een aantrekkelijk aanbod, waaronder internationale tentoonstellingen en evenementen van hoge kwaliteit.

Het museum presenteerde in **2025** tentoonstellingen in zowel het Drents Museum in Assen als in Drents Museum De Buitenplaats in Eelde. Hieronder een overzicht van de tijdelijke tentoonstellingen:

In 2025 werden in het Drents Museum totaal 11 tentoonstellingen gepresenteerd: *Dacia – Rijk van goud en zilver, De fantastische werkelijkheid van Albert Steenbergen, Mirjam Völker – Falsche Flagge, Gen F – 75 jaar figuratieve kunst, Volk van de ventweg – Reizigers in Drenthe, Donders dikke platen – Piratencultuur in Drenthe, Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer, Hotspot Leipzig – Hoogtepunten uit de collectie en De stilte doorbroken – Bert Hemsteede, Dianne Bakker, Henriëtte van Gasteren*

In Drents Museum De Buitenplaats werden 2 tijdelijke tentoonstellingen gepresenteerd: *Power to the Flower* en *The Mucha Experience*. Bij de tentoonstellingen en natuurlijk bij *Labyrinthia* zijn verschillende publieks-activiteiten georganiseerd. Zie voor een overzicht bijlage 2, Facts & Figures.

Het Drents Museum programmeert programma's over kunst, cultuur en maatschappij.

In **2025** zijn we officieel van start gegaan met het nieuwe onderwijsaanbod bij *Labyrinthia*, waarvoor in 2024 de basis is

gelegd. Naast ons reguliere aanbod waren we ook dit jaar weer bijzonder blij met onze vaste samenwerkingen met Pro Assen en het Drenthe College. Om docenten kennis te laten maken met het nieuwe onderwijsaanbod is een speciale docentenmiddag georganiseerd, waar zo'n dertig onderwijsprofessionals op af kwamen. Ook hebben we in 2025 een symposium georganiseerd voor het museale veld (uitverkocht, 115 deelnemers), om meer te vertellen over de totstandkoming van *Labyrinthia*. Geïnteresseerde studenten en cultuurprofessionals wisten ons ook de rest van het jaar nog volop te vinden en aan hen werd de lezing *The Making of Labyrinthia* aangeboden.

Verder waren er gratis lezingen, verdiepende lezingen en rondleidingen bij de grote tentoonstellingen, werd in de vakanties een aantal succesvolle doedagen voor families georganiseerd. *Microkosmos* werd verrijkt met een reeks Verwonderdagen met optredens van onder meer Midas Dekkers, Raoul Deleo, Ramsey Nasr en Henk Schiffmacher, aangevuld met workshops en allerlei laagdrempelige activiteiten.

Bij *Volk van de ventweg* werd de lezingenreeks *Een volk apart* georganiseerd. Hierin stond centraal hoe overheidsbeleid, beeldvorming en groepsdynamiek bijdragen aan polarisatie in onze maatschappij, en hoe we dit patroon kunnen doorbreken. Bovendien vormde de rondreizende woonwagen het decor

voor een straattheaterprogramma door Loods 13. Het stuk geeft een indruk van het 'woonwagengevoel' en is opgevoerd op 22 maart (Assen), 19 april (Hoogeveen), 14 juni (Emmen) en 16 augustus (Herinneringscentrum Kamp Westerbork).

Het Drents Museum is een toegankelijk, inclusief, open en laagdrempelig museum en biedt een plek waar iedereen zich thuis voelt en zich gerepresenteerd ziet.

Het Drents Museum is er voor iedereen en wil daarmee zo inclusief mogelijk zijn. Dat begint met fysieke toegankelijkheid van het gebouw, maar ook onze verhalen willen we voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk maken.

Daarom zijn onze tentoonstellingsteksten helder, kort en geschreven op B1-niveau en zijn deze ook in grootlettertekst beschikbaar. In *Labyrinthia* zijn de verhalen internationaal en universeel. Het zijn herkenbare verhalen, verteld vanuit verschillen de perspectieven. Voor de herkenning vanuit de hedendaagse context zijn tijdgenoten ingezet; hedendaagse bekende en onbekende inwoners uit Drenthe die reflecteren op de universele vraagstukken binnen de presentatie. We hopen dat bezoekers, in het bijzonder onze Drentse bezoekers, zich herkennen in de verhalen van deze diverse groep Drentse tijdgenoten en zich aangemoedigd voelen om zelf ook te reflecteren op wat ze zien. In *Labyrinthia* zijn

de letterlijke drempels zo veel als mogelijk weggehaald voor bezoekers met een lichamelijke beperking. Voor mensen met een auditieve beperking zijn video's en audio ondertiteld of voorzien van transcripties, voor slechtziende bezoekers worden teksten ook in audiovorm aangeboden. Er zijn tastobjecten geplaatst, inclusief audiodescripties, en een tastplattegrond in het entreegebied. Bij de infobalie kan een tastplattegrond op handzaam formaat geleend worden om mee te nemen tijdens het bezoek. Voor het lezen van de diverse QR-codes is leenapparatuur beschikbaar bij de informatiebalie. Bovendien bieden we voor slechtziende en blinde bezoekers die zelfstandig naar het museum komen ook begeleiding aan door een medewerker.

In **2025** is bovendien de tentoonstelling *Volk van de ventweg* in co-creatie met de reizigersgemeenschap tot stand gekomen. Zij waren bij alle aspecten van het project betrokken en waren trotse ambassadeurs van de tentoonstelling.

Speciale aandacht ging dit jaar uit naar families, een belangrijke doelgroep voor zowel *Labyrinthia* als *Microkosmos*, waar de speciale studio ervoor zorgde dat families zelf aan de slag konden. Zowel hoofd, hart als handen werden aangesproken. Ook jonge kinderen werden dit jaar bediend, dankzij speciale 'peuterkastjes' bij *Microkosmos* en het

pop-upboek bij *Labyrinthia*. Wij streven ernaar óók in het bestuur en het personeelsbestand een diverse afspiegeling van de samenleving te representeren. Bij alle vacatures in **2025** hebben we diversiteit bewust als uitgangspunt genomen, ongeacht culturele achtergrond, beperking, gender of leeftijd.

De werkgroep Diversiteit en Inclusie (D&I) was ook in **2025** weer vraagbaak op het gebied van inclusie en heeft waar mogelijk alle teams ondersteund in het bereiken van voldoende diversiteit binnen het beleid van Personeel, Publiek, Partners en Programma.

Het Drents Museum ontwikkelt zich (naast cultureel en zakelijk-) verder als maatschappelijk ondernemer en ontwikkelt producten voor bezoekers met een diverse culturele, sociale of economische achtergrond en voor bezoekers met een beperking.

Ook in **2025** hebben wij programma's op maat aangeboden voor mensen die hun weg naar het museum lastig weten te vinden. Denk aan mensen met dementie, slechtziende of blinde mensen of mensen die prikkelgevoelig zijn. Ook voor hen willen wij er zijn. Als museum zijn we nog altijd aangesloten bij diverse instellingen die ons helpen deze doelgroepen te bereiken en te ontvangen, zoals de MuseumPlusBus, Museum in Gebaren, het Maculacafé en Stichting Onbeperkt Genieten. Bij zowel *Gen F* als *Microkosmos* was een grootletterboek

verkrijgbaar, vonden NGT-rondleidingen plaats, werden prikkelarme momenten georganiseerd en is een prikkelarme video gemaakt, voor wie de reis naar het museum niet mogelijk is. Verder is het Macula-café ook dit jaar weer bij ons op bezoek geweest, hebben we in samenwerking met Vlucht Voorwaarts weer een groep nieuwe Nederlanders en hun maatjes ontvangen en is de basis gelegd voor een nieuw NT2-programma (voor mensen met Nederlands als tweede taal). Dit jaar wisten 101 vluchtelingen en statushouders in groepsverband de weg naar ons museum te vinden. Op alle maandagen in de zomervakantie was het museum gratis toegankelijk voor Assenaren. De verhalen achter onze collectie en presentaties zijn in 2025 ook buiten de museummuren verteld en gratis toegankelijk gemaakt via de AR-belevingen van *Ontdek Drenthe*, het nieuwe pop-upboek bij *Labyrinthia* dat gratis is verspreid onder alle basisscholen, ziekenhuizen en bibliotheken in Drenthe, maar ook de woonwagen met straattheater, online presentatie en podcast die zijn ontwikkeld bij *Volk van de ventweg*.

Verder hebben we dit jaar bijeenkomsten gefaciliteerd voor, en in samenwerking met, maatschappelijke organisaties en initiatieven zoals de online kennisbank Molukse Voetstappen en Centrum Seksueel Geweld van de GGD.

Het Drents Museum biedt zijn diverse bezoekers in het museum een goed begeleide culturele ervaring bij de vaste presentatie en tijdelijke tentoonstellingen met passende informatie en gebruik van innovatieve manieren van publieksoverdracht.

Steeds meer onderzoek toont het belang van culturele ervaringen aan: het vergroot onze kansen in het leven, en heeft een positieve invloed op zowel onze fysieke als mentale gezondheid. Het Drents Museum wil er dan ook voor iedereen zijn, en dat betekent niet alleen fysieke toegankelijkheid, maar ook het bieden van passende publieksbegeleiding en producten op maat waar nodig. Hierbij is ons uitgangspunt dat we niet alleen het hoofd, maar ook het hart en de handen aanspreken. Zo is bij *Gen F* het maakproces centraal gesteld met het kunstenaarsatelier midden in de tentoonstelling en werd de bezoeker uitgenodigd om zelf ook te tekenen. In *Labyrinthia* is volop ingezet op storytelling, het creëren van immersieve beleving en het activeren van bezoekers via interactieve onderdelen. De teksten zijn op begrijpelijk B1-niveau geschreven en verbinden de collectiestukken aan een overkoepelende thematiek en grote, universele vragen. Twaalf hedendaagse Drenten reflecteren bovendien vanuit hun eigen perspectief op de thematiek, wat de herkenbaarheid, actualiteit en relevantie van de collectieverhalen verder vergroot. Een

huisgeest begeleidt families langs de diverse zalen van *Labyrinthia*.

Ook *Microkosmos* werd verrijkt met een familieroute en met een speciale familiestudio, waarvoor onder andere drie nieuwe peuterkastjes zijn ontwikkeld, voor de allerjongste bezoekers. Na de succesvolle samenwerking met de Molukse gemeenschap vond er in 2025 weer een tentoonstelling plaats die in co-creatie met de desbetreffende gemeenschap tot stand is gekomen. De thematiek van *Volk van de ventweg* werd verdiept en verbreed met video-interviews, een podcast, lezingenreeks, onderwijsprogramma, nagebouwde, rondreizende woonwagen met straattheater en een online tentoonstelling. Bovendien vormde de paralleltentoonstelling *Donders dikke platen* een laagdrempelige en herkenbare aanvulling: deze tentoonstelling zette de geschiedenis van piratenmuziek uiteen maar bracht ook de bijbehorende sfeer naar het museum, met audio- en videoportretten, volop muziek, een nagebouwde studio en feestzaal.

Het Drents Museum ontwikkelt programma's voor kunst- en erfgoed-educatie voor verschillende onderwijsvormen en -niveaus.

De afdeling Educatie & Participatie legt de verbinding tussen inhoud en publiek. Hiervoor gebruiken we het educatieve principe van 'hoofd, hart en handen'. We richten ons daarbij

niet alleen op kennisoverdracht, maar zoeken naar manieren om een vuurtje in het hart te ontbranden en verleiden mensen om actief mee te doen en zelf aan de slag te gaan. Daarbij maken we gebruik van methoden en technieken die nauw aansluiten bij deze filosofie, zoals spel (bijvoorbeeld EduLARP), Visual Thinking Strategies, Visible Thinking, actief historisch denken, authentiek vertellen en emotienetwerken. Vaak zetten we een vorm van theater in als middel bij de overdracht. Daarbij is ons vertrekpunt altijd de kracht van het échte object en het beleven van de 'magie' van een museumbezoek. In **2025** zijn onze nieuwe onderwijsprogramma's bij *Labyrinthia* officieel gelanceerd. Voor het primair onderwijs is er het programma 'Mysterie in het veen' – rondom het meisje van Yde – en 'Prehistorische hightech' – gericht op archeologie en ambacht. Voor het voortgezet onderwijs bieden we 'Wereldgeschiedenis in je achtertuin' – waarin archeologie wordt verbonden aan 'big history' en 'Achter de kunst' – met een focus op ambacht en innovatie. Voor Pro Assen hebben we een programma op maat ontwikkeld, dat ook in **2025** weer is afgenomen door 165 leerlingen. Met deze nieuwe programma's hopen we aan te sluiten bij het nieuwe curriculum ontwikkeld door SLO, door aan te sluiten bij vakoverstijgende thema's en de ontwikkeling van 21st century skills. Ook onze samenwerking met het Drenthe College – waarbij studenten van de opleidingen tot Onderwijsassistent en Pedagogisch medewerker zelf een (deel van een) programma

ontwikkelen en uitvoeren in het museum – is vanaf dit jaar gericht op *Labyrinthia*.

Naast de nieuwe programma's bij *Labyrinthia* boden we in 2025 ook onze bestaande onderwijsprogramma's aan, ontwikkelden we een lesprogramma bij *Volk van de ventweg* en boden we de mogelijkheid voor schoolgroepen om *Microkosmos* te bezoeken; zelfstandig of met een inleiding door een museumdocent.

Het Drents Museum functioneert ook voor buitenlandse bezoekers die ten minste Engelstalig kennis kunnen nemen van de informatie, verdieping en beleving die het Drents Museum zijn bezoekers bij de tijdelijke (internationale) tentoonstellingen en de vaste presentatie biedt.

In **2025** zijn bij de tijdelijke tentoonstellingen en bij *Labyrinthia* alle teksten in het Nederlands en Engels aangeboden. Het promotiemateriaal werd in twee talen (Nederlands en Engels) aangeboden. De website biedt ook informatie over de topstukken uit de collectie in Nederlands en Engels. Afhankelijk van het onderwerp en de financiële middelen wordt er in specifieke gevallen een andere taal gebruikt voor een specifiek promotiemiddel.

De museumshop biedt bij grote tentoonstellingen regelmatig Engelstalige boeken en publicaties aan. Dit is succesvol gebleken en is ook in **2025** gecontinueerd.

Drentse waarde

De provincie wil dat het Drents Museum relevante kennis, ervaring en expertise deelt met andere musea in Drenthe en ze ondersteunt waar mogelijk. Dit is een logische rol voor het Drents Museum, gezien zijn positie en grootte. Daarnaast is het voor de provincie van belang dat het hoogwaardige, culturele aanbod van het Drents Museum bijdraagt aan de vrijetijdseconomie in Drenthe, de regionale binding, de waardering van de woonomgeving en het vestigingsklimaat voor bedrijven.

Het Drents Museum maakt zich hard voor een sterk museaal Drenthe.

Als grootste museum van Drenthe voelen we ons intrinsiek gemotiveerd om te zorgen voor een sterk museaal veld in de provincie. Immers, des te meer professionaliteit in de Drentse culturele instellingen, des te beter het aanzien van cultuur in de provincie en des te meer samenwerking op allerlei vlakken er mogelijk zal zijn. Via meerdere kanalen vanuit de directie, MT, Educatie, Marketing & Communicatie en/of (regio)conservator adviseert het museum regelmatig provinciale, regionale en/of lokale bestuurders om specifieke instellingen te helpen professionaliseren. Ook adviseert het regelmatig andere musea op het gebied van collectievorming en museaal beleid. Dit beleid voeren wij ook in **2025**.

Het Drents Museum stelt zich op als goede 'naoer' en deelt zijn museale kennis en expertise collegiaal met collega-musea en andere culturele instellingen in Drenthe.

We voelen een verantwoordelijkheid om verbinding te creëren, samen te werken en onze kennis, ervaring en expertise te delen met de collega's van musea en andere relevante maatschappelijke partners en organisaties. Dit past in de gedachte van het Drentse 'naoerschap' om een goede buur te zijn en externe partijen met raad en daad bij te staan. Als naoer dragen we zo bij aan het versterken van de Drentse culturele infrastructuur.

Via de regioconservator kan het Drents Museum het begrip 'naoerschap' nóg meer uitdragen en bijdragen aan verdere professionalisering van de met name kleinere musea in Drenthe. Deze conservator adviseert en ondersteunt inmiddels al een aantal musea, waaronder het Stedelijk Museum en Museum Thijnhof (Coevorden), Internationaal Klompenmuseum en Museum Vosbergen (Eelde), Museum voor Valse Kunst (Vledder) en Oermuseum Diever. De regioconservator heeft regelmatig overleg met de coördinator van het Platform Drents Musea om overlap in werkzaamheden te voorkomen en om de ondersteuning af te stemmen. In **2025** is dit verder gecontinueerd en zijn nog meer samenwerkingen met kennis- en collectieverspreiding tot stand gekomen.

***Het Drents Museum heeft een ruimhartig
bruikleenbeleid voor collega-musea in
Drenthe.***

Met het uitlenen van objecten aan musea en overige instellingen vergroot het Drents Museum de zichtbaarheid van de collectie. Het is van belang dat de collectie door zo veel mogelijk mensen gezien wordt. Naast internationale- en landelijke partners, vinden we het belangrijk om op dit gebied samen te werken met andere Drentse musea. Niet alleen om collectie uit te lenen, maar ook om kennis uit te wisselen. Samen vertellen we de verhalen van Drenthe.

Het Drents Museum hanteerde ook in **2025** weer een ruimhartig bruikleenbeleid voor collega-instellingen die de status van geregistreerd museum bezitten, ten behoeve van tijdelijke tentoonstellingen en langlopende presentaties. Het uitlenen van objecten aan musea die niet de status van geregistreerd museum bezitten en niet-museale instellingen kan alleen na waarborgen op het gebied van beveiliging en het fysieke behoud van de objecten.

***Het Drents Museum neemt zitting in het
bestuur van het Platform Drentse Musea.***

Het Platform Drentse Musea heeft als taken kennisdeling en professionele ondersteuning van alle musea in Drenthe op het gebied van educatie, vrijwilligers, pr en marketing,

collectiebeleid en cultureel ondernemerschap. Het Drents Museum was ook in **2025** weer vertegenwoordigd in het bestuur van dit platform.

***Het Drents Museum biedt waar mogelijk
kosteloos tijdelijke depotruimte voor
kwetsbare en/of kostbare objecten van de
vijf in de Cultuurnota 2021-2024 genoemde
musea van provinciaal belang.***

Het Drents Museum bood ook in 2025 weer kosteloos tijdelijke depotruimte aan de vijf in de Cultuurnota 2025-2028 genoemde musea van provinciale belang. Op dit moment maakt alleen Herinneringscentrum Kamp Westerbork gebruik van deze mogelijkheid vanwege de verbouwing van hun eigen depot. Gezien de gelimiteerde beschikbare ruimte in het depot is het slechts beperkt mogelijk om tijdelijke depotruimte aan te bieden. In overleg met de betreffende musea wordt bepaald of er aan de vraag kan (blijven) worden voldaan.

***Bij uitzonderlijke tentoonstellingen voert
het Drents Museum onderzoek uit naar de
economische spin off in Drenthe.***

In **2025** is geen onderzoek gedaan naar de economische spin-off van een uitzonderlijke tentoonstelling. Het laatste onderzoek dateert van 2023/24. Wel wordt in 2026 gestart met een imago-onderzoek naar het museum, ruim anderhalf jaar na opening van *Labyrinthia*.

***Voor de doorontwikkeling van de portal
van Drenthe betreft het Drents Museum
relevante partners en adviseurs van de
provincie o.a. op het gebied van cultuur,
recreatie en toerisme en natuur.***

Mede dankzij een bijdrage van Cultuurloket DigitALL en het Mondriaan Fonds heeft het museum op twintig plekken in Drenthe (in samenwerking met in totaal achttien partnernumera, instellingen en natuur-organisaties) bijzondere digitale belevingen ontwikkeld: *Ontdek Drenthe*. *Ontdek Drenthe* verbindt de collectie van het Drents Museum met locaties in Drenthe en andere musea en instellingen in de provincie. De bezoeker wordt in *Labyrinthia* via een webbased app verwezen naar de verschillende locaties. Zo kun je niet alleen het meisje van Yde in het museum zien, maar ook daadwerkelijk afreizen naar de plek waar zij geofferd is om daar een interactief verhaal te beleven. Of stap in de voetsporen van de schilders van Drenthe en leg met je camera hetzelfde landschap vast dat Van Gogh en andere schilders inspireerden. Met elke ervaring ontdek je weer iets nieuws over de omgeving. Vanaf begin 2026 zijn alle locaties gereed.

Bijlage 2

Facts & figures

Tentoonstellingen en presentaties

8,6 is het algemene waarderingcijfer voor het museumbezoek. Voor de tentoonstellingen kregen we de volgende rapportcijfers:

- 8,1 voor *Labyrinthia*
- 8,0 voor *Het Grootste Poppenhuis van Nederland*
- 8,7 voor *Microkosmos*
- 8,6 voor *Gen F*
 - 8,5 voor Kunstenaars op zaal in *Atelier Gen F*
- 8,3 voor *Volk van de ventweg*
- 8,1 voor *Donders dikke platen*
- 7,9 voor *Hotspot Leipzig*
- 8,0 voor *De stilte doorbroken*

3 grote tentoonstellingen

(Singelzaal)

- **Dacia – Rijk van goud en zilver**

t/m 26 januari 2025

Meer dan vijftig goud- en zilverschatten uit het Roemenië van de 20ste eeuw voor Christus tot de 3de eeuw na Christus waren te zien in Assen. Vanaf 7 juli 2024 presenteerde het Drents Museum de grote archeologietentoonstelling *Dacia – Rijk van goud en zilver*. Het grootste gedeelte dateert uit de periode vóór de Romeinse verovering (106 n. Chr.). *Dacia* vertelt het verhaal van de Daciërs, een van de ‘vergeten volkeren’ uit de wereldgeschiedenis. Centraal staan de identiteit van de Daciërs en de indrukwekkende goud- en zilverschatten. Het laatste weekend betekende een voortijdig einde van de tentoonstelling vanwege de kunstroof (zie pagina 6).

- **Gen F – 75 jaar figuratieve kunst**

16 februari t/m 17 augustus 2025

Vanaf 16 februari 2025 presenteerde het Drents Museum de tentoonstelling *Gen F – 75 jaar figuratieve kunst*. Circa 140 schilderijen, tekeningen en beelden van meer dan 75 kunstenaars stonden in de schijnwerpers en verschillende generaties kwamen aan bod. In een speciaal atelier in de Singelzaal ging een aantal van de kunstenaars tijdens de tentoonstelling ook live aan het werk. Niet eerder werd zo'n omvangrijke overzichtstentoon-

stelling van de collectie figuratieve kunst in het Drents Museum getoond. De rode draad in de tentoonstelling bestaat uit de verschillende generaties kunstenaars. *Gen F* begint bij de voorlopers van de figuratieve kunst, die voor 1940 geboren zijn. Daarna gaat de tentoonstelling door tot aan de huidige generatie. In *Gen F* laat het museum de verbanden tussen deze generaties zien, waardoor de ontwikkeling vanaf 1950 tot nu goed te volgen is.

- **Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer**

6 september 2025 t/m 1 maart 2026

In de tentoonstelling *Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer* komen klassieke Wunderkammer-objecten, hedendaagse rariteiten en beeldende kunst samen. Een visueel spektakel waarin de magie van verzamelen tot leven komt. *Microkosmos* is ook de afscheidstentoonstelling van algemeen directeur Harry Tupan, die alles uit de kast heeft gehaald voor dit grote Wunderkammer-overzicht. Speciaal voor deze tentoonstelling geven Tattoo-artiest Henk Schiffmacher, schrijver en acteur Ramsey Nasr, bioloog Midas Dekkers en ontdekkingsreiziger Redmond O'Hanlon een kijkje in hun persoonlijke Wunderkammer-verzameling. Ook worden er objecten uit de verzameling van televisiemaker en bibliofiel Boudewijn Büch (1948 - 2002) gepresenteerd in samenwerking met Teylers Museum.

6 tentoonstellingen

(Abdijzaal, Kloosterzaal en Brinkzalen)

- **Mirjam Völker - Falsche Flagge**

t/m 2 maart 2025

De tentoonstelling *Falsche Flagge* van de Leipziger kunstenaar Mirjam Völker was de eerste solotentoonstelling van Völker in Nederland. Hierin is haar omvangrijke installatie van een hut te zien, samen met schilderijen en video's. Boomhutten, huisjes, stokken om op te zitten en stacaravans staan centraal in het werk van Mirjam Völker.

- **De fantastische werkelijkheid van Albert Steenbergen**

t/m 23 februari 2025

Tijdens zijn leven was kunstenaar en schrijver Albert Steenbergen (1814–1900) uit Hoogeveen een zeer bekende Drent. Hij stond in heel Nederland bekend om zijn bloem- en vruchtstilleven en hij schreef toneelstukken, nouvelles en gedichten. In de tentoonstelling *De fantastische werkelijkheid Albert Steenbergen* – te zien tot en met 28 februari 2025 – brengt het Drents Museum voor het eerst zijn kunst en literatuur samen. In de tentoonstelling waren onder meer tekeningen van insecten en kleine dieren en bloem- en vruchtstilleven van de kunstenaar te zien.

- **Volk van de ventweg – Reizigers in Drenthe**

16 februari t/m 17 augustus 2025

In de unieke overzichtstentoonstelling *Volk van de ventweg – Reizigers in Drenthe*, in co-creatie met de Drentse reizigersgemeenschap, komen heden en verleden samen. Te zien zijn 128 objecten met indrukwekkende en vaak persoonlijke verhalen van – veelal particuliere – bruikleengevers uit Drenthe. In *Volk van de ventweg* staan de mensen die door de eeuwen heen rondtrokken in Drenthe centraal. De bezoeker maakt kennis met reizigers uit verschillende periodes. Van marskramers tot seizoenarbeiders en van P. Kremer, die met zijn woonwagen in 1876 Assen binnenreed, tot en met bekende en minder bekende Drentse reizigers van nu. Denk bijvoorbeeld aan voetbaltrainer Joseph Oosting, tattoo-artiest Henri Eshuis en rapper Piet Junior. Het Drents Museum maakte de tentoonstelling in samenwerking met een groep reizigers uit Drenthe.

- **Donders dikke plaoten – Piratencultuur in Drenthe**

19 april t/m 2 november 2025

Vanaf zaterdag 19 april presenteert het Drents Museum de tentoonstelling *Donders dikke plaoten – Piratencultuur in Drenthe*. Nederlandstalige meezingers, radiostudio's op zolderkamers en piratenfestivals. Vooral de zuidoosthoek van Drenthe is onlosmakelijk verbonden met de piratencultuur. In *Donders*

dikke plaoten duik je in deze muziekcultuur, die een revival beleeft. Zo heeft elke piratenzender enkele honderden tot vele duizenden luisteraars en zijn piratenfestivals steevast uitverkocht. In *Donders dikke plaoten* maak je kennis met verschillende zendpiraten en piratenmuzikanten. Van jong tot oud. Zo zijn er video- en audioportretten van onder meer Jannes, Monica West en Henk Wijngaard. Maar ook tiktokpiraat Jordie Hemoes, opsporingsambtenaar Bé Muller en Albert van Veenen van Gigant FM vertellen hun verhaal. De portretten zijn gemaakt door podcastmaker Marjolein Knol en filmmaker Lidian Boelens.

- **Hotspot Leipzig – Hoogtepunten uit de collectie**

15 november 2025 t/m 10 mei 2026

Van 15 november 2025 tot en met 5 april 2026 is in het Drents Museum in Assen de tentoonstelling *Hotspot Leipzig – Hoogtepunten uit de collectie* te zien. Leipzig is een hotspot voor de beeldende kunst. Talloze kunstenaars wonen en werken in de stad. Hun werk is divers in materiaal, stijl en thematiek, maar is verbonden door een gedeelde erfenis: de traditie van de Hochschule für Grafik und Buchkunst in Leipzig. Op deze academie staan figuratie en ambachtelijk vakmanschap centraal. Generaties kunstenaars zijn er opgeleid en worden aangeduid als de Leipziger Schule. De overzichtstentoonstelling die in november opent, bevat werk van de nieuwste generatie kunstenaars, de Neue Leipziger

Schule, allemaal afkomstig uit de eigen collectie van het Drents Museum. De deelcollectie bestaat momenteel uit zo'n 80 schilderijen, werken op papier en beelden, waaronder *Das Dreibein* van de Duitse kunstenaar Neo Rauch (1960), dat recent is aangekocht met steun van de NAM. Rauch wordt door velen gezien als het boegbeeld van de Neue Leipziger Schule.

- **De stilte doorbroken – Bert Hemsteede, Dianne Bakker, Henriëtte van Gasteren**
15 november 2025 t/m 29 maart 2026

Werk van Bert Hemsteede, Dianne Bakker en Henriëtte van Gasteren is te zien in *De stilte doorbroken*. Samen gebruiken zij kunst in de vorm van collages, tekeningen en fotografie als een manier om verhalen te vertellen die vaak verborgen blijven. In *De stilte doorbroken* komen onderwerpen als seksueel geweld en machtsmisbruik aan het licht. 'Dit is het verhaal dat ik wil vertellen. Over hoe het weer goed kwam met mij. Het is geen gemakkelijk verhaal, maar wel een waar verhaal', zegt Bert Hemsteede. Het Drents Museum werkt voor deze tentoonstelling samen met het Centrum Seksueel Geweld onderdeel van de GGD. Zij organiseren gedurende de tentoonstellingsperiode meerdere evenementen die te maken hebben met onderwerpen die in *De stilte doorbroken* ook worden aangehaald.

Vaste collectie hele jaar te zien Drents Museum

- **Collectiepresentatie Labyrinthia – Een magische reis door de collectie**

Labyrinthia is een magische ontdekkingsreis door vijftien zalen van het museum. Bezoekers – jong en oud – komen langs alle topstukken uit onze eigen collectie, zoals het meisje van Yde, de oudste boot van de wereld en de schilderijen van Van Gogh. Op 20 oktober 2024 opende deze nieuwe collectiepresentatie van het Drents Museum. Ga op mammoetjacht, kijk door de ogen van Vincent van Gogh of peddel in een kano door een prehistorisch veenlandschap. In *Labyrinthia* komen archeologie, kunst en geschiedenis bij elkaar en worden al je zintuigen geprikkeld. *Labyrinthia* was het gehele jaar 2025 te zien.

Het Grootste Poppenhuis van Nederland

De kamers van de 18de-eeuwse belasting-ontvanger Johannes van Lier en zijn gezin zijn het hele jaar te zien geweest.

Studio DM – Artist in residence

In Studio DM kunnen beeldend kunstenaars, musici en auteurs in de stimulerende omgeving van het museum, de provincie Drenthe en de stad Assen bijzonder werk maken en tot een uitwisseling van ideeën en inspiratiebronnen komen. Het museum stimuleert hiermee de verdieping van de (artistieke) ontwikkeling en de praktijk van kunstenaars in binnen- en buitenland. In 2026 verbleven de volgende

kunstenaars in Studio DM: Maria Pask, Sandra Kruisbrink, Joran van Soest, Klaartje Pander en Isabelle Dutoit.

2 tentoonstellingen Drents Museum De Buitenplaats

- **Power to the Flower – Bloemen in de art nouveau**

t/m 19 juni 2025

In de openingstentoonstelling van Drents Museum De Buitenplaats *Power to the Flower* staan bloemen in de kunst van de Nederlandse art nouveau centraal. De bloem als symbool voor de komst van een nieuwe tijd, precies zoals in het nieuwe Drents Museum De Buitenplaats. Met topstukken en verrassende objecten uit de collectie kunst rond 1900 van het Drents Museum en een paar uitstapjes naar het heden, neemt het Drents Museum De Buitenplaats de bezoeker mee in de bloemverbeelding rond 1900. In de tentoonstelling zijn onder meer werken te zien van Chris Lebeau, Julie de Graag, Simon Moulijn, Johanna van Eijbergen, Carel Adolph Lion Cachet, Ruud van Empel en Saskia Boelsums.

- **The Mucha Experience**

5 juli 2025 t/m 29 maart 2026

Alphonse Mucha (Tsjechië, 1860-1939) is wereldwijd bekend om zijn affiches en decoratieve illustraties in art nouveau-stijl. *The Mucha Experience* was de eerste internationale art nouveau-presentatie van Drents Museum De Buitenplaats. We maakten de presentatie in samenwerking met het Grand Palais

Immersif en de Mucha Foundation. *The Mucha Experience* bestond volledig uit projecties, 3D-animaties en speciaal gecomponeerde muziek. Mucha's affiches en schilderijen werden geprojecteerd op de muren en de vloer. Daarbij werd ingezoomd op prachtige details van zijn werk en bepalende momenten in zijn levensloop. Hierdoor werd de bezoeker helemaal ondergedompeld in Mucha's werk en verhaal. Het was bovendien een unieke kans om werk van Mucha te zien dat niet kan reizen, zoals *Het Slavisch Epos* dat bestaat uit 20 enorme monumentale werken die Praag nooit meer verlaten. Of werk dat niet meer bestaat, zoals het interieur voor paviljoens van de wereldtentoonstelling van 1900 in Parijs.

Het hele jaar te zien in Drents Museum De Buitenplaats

Nijsinghuis

Het 17de-eeuwse Nijsinghuis is de absolute parel van Drents Museum De Buitenplaats. Indrukwekkend zijn de muurschilderingen van de noordelijke figuratieven: Matthijs Röling, Wout Muller, Clary Mastenbroek, Olga Wiese en Pieter Pander.

Publiek

We hebben 2025 kunnen afsluiten met **164.443** bezoekers (117.759 voor het Drents Museum en 46.684 voor De Buitenplaats).

Profiel bezoeker

Gender

	Totaal	Gen F	Microkosmos	Labyrinthia
vrouw	67%	77%	66%	65%
man	33%	23%	34%	35%
anders	0%	0%	0%	0%

Woonplaats

Van de bezoekers komt **31%** uit Drenthe en **17%** uit Groningen

25% komt uit Drenthe en **13%** Groningen na opening van *Labyrinthia*

21% komt uit Drenthe en **26%** Groningen tijdens *Gen F*

29% komt uit Drenthe en **18%** Groningen tijdens *Microkosmos*

Wat opvalt is dat er meer mensen uit Groningen afkwamen op *Gen F* en juist weer iets minder Groningers *Labyrinthia* bezoeken. Van het totaal aantal bezoekers komt 31% uit Drenthe, maar kijken we naar de bezoekers die deze grote tentoonstellingen bezoeken, dan ligt het aandeel Drenten juist lager.

Gezelschap

Van de bezoekers komt **16%** alleen naar het museum

14% kwam alleen naar *Labyrinthia*

16% kwam alleen naar *Gen F*

15% kwam alleen naar *Microkosmos*

Van de bezoekers komt **46%** met een partner

47% kwam met partner naar *Labyrinthia*

47% kwam met partner naar *Gen F*

44% kwam met partner naar *Microkosmos*

Van de bezoekers komt **18%** met (klein) kinderen naar het museum

24% kwam met gezin of kinderen naar *Labyrinthia*

16% kwam met gezin of kinderen naar *Gen F*

18% kwam met gezin of kinderen naar *Microkosmos*

Gezelschap (vervolg)

Van de bezoekers komt **14%** met vrienden

11% kwam met vrienden naar *Labyrinthia*

16% kwam met vrienden naar *Gen F*

17% kwam met vrienden naar *Microkosmos*

Bij deze cijfers valt vooral op dat meer dan gemiddeld mensen met kinderen *Labyrinthia* bezoeken. En de mensen die samen met vrienden het museum bezoeken zijn hier juist iets ondervertegenwoordigd.

Leeftijd (van persoon die de vragenlijst ingevuld heeft)

Van de bezoekers is **8%** jonger dan 40 jaar

12% van de bezoekers van *Labyrinthia* is jonger dan 40

12% van de bezoekers van *Gen F* is jonger dan 40

8% van de bezoekers van *Microkosmos* is jonger dan 40

Van de bezoekers is **46%** tussen de 41 en 65 jaar

52% van de bezoekers van *Labyrinthia* is tussen de 41 en 65 jaar

37% van de bezoekers van *Gen F* is tussen de 41 en 65 jaar

52% van de bezoekers van *Microkosmos* is tussen de 41 en 65 jaar

Van de bezoekers is **45%** ouder dan 65 jaar

38% van de bezoekers van *Labyrinthia* is ouder dan 65

53% van de bezoekers van *Gen F* is ouder dan 65

41% van de bezoekers van *Microkosmos* is ouder dan 65

Het aantal jongere mensen dat *Labyrinthia* en *Gen F* bezochten is wat hoger dan onze gemiddelde bezoeker. In *Gen F* was het aantal oudere bezoekers ook oververtegenwoordigd, daar waren dus wat minder mensen van middelbare leeftijd.

Terugkerende bezoekers

Van de bezoekers bezocht **28%** voor het eerst het Drents Museum

37% bezocht voor het eerst het Drents Museum tijdens *Labyrinthia*

26% bezocht voor het eerst het Drents Museum tijdens *Gen F*

26% bezocht voor het eerst het Drents Museum tijdens *Microkosmos*

Bij de mensen die *Labyrinthia* bezoeken, zijn bovengemiddeld veel mensen die voor het eerst ons museum bezoeken.

Waardering

- Waardering van het totale programma: **8,6** (van 10)
- Beoordeling van **8,2** voor de museumwinkel
- Beoordeling van **8,1** voor de museumhoreca

Media

- 25** persberichten
4838 artikelen (print en online, regionaal en landelijk) met een totaal bereik van 4.734.539.887, waarvan € 12.857.358,- aan advertentiewaarde, waaronder:
- € 8.155.294,- voor de kunstroof (bereik: 17.993.239)
 - € 1.740.650,- voor *Microkosmos* (bereik: 9.103.247)
 - € 459.948,- voor *Gen F* (bereik: 2.412.431)
 - € 343.073,- voor *Volk van de ventweg* (bereik: 1.704.59)
 - € 253.245,- voor *Labyrinthia* (bereik: 1.201.225)

Circa **5.500** radio- en tv-berichten (landelijk en regionaal) m.b.t. de kunstroof over geheel 2025.

Overig:

- 5** landelijke televisie-uitzendingen,
- 5** landelijke radioreportages
- 10** regionale televisie-uitzendingen
- 10** regionale radioreportages

Online media

256.762	unieke bezoekers www.drentsmuseum.nl	770	volgers YouTube DM
1,48	minuten gemiddelde verblijfsduur op de website	1.002	volgers op TikTok (gezamenlijk)
130.821	unieke bezoekers op www.dmdebuitenplaats.nl	5.800	likes
48	seconden gemiddelde verblijfsduur op de website	10	digitale DM nieuwsbrieven verstuurd
19.951	volgers op Facebook DM	32.256	ontvangers digitale nieuwsbrief DM
3.589	volgers op Facebook DMDB	38%	gemiddeld openingspercentage
15.187	volgers op Instagram DM		
4.264	volgers Instagram DMDB	3	digitale DMDB nieuwsbrieven verstuurd
246	volgers op Bluesky DM (gezamenlijk)	2.197	ontvangers digitale nieuwsbrief DMDB
6.359	volgers op LinkedIn (gezamenlijk)	46,7%	gemiddeld openingspercentage

Jointpromotion acties

Met onder andere:

- VriendenLoterij
- Nationale Postcode Loterij
- AVROTROS
- NS
- Marketing Drenthe
- RTV Drenthe
- Museumkaart
- SRC Reizen
- Gemeente Assen
- Hotel Van der Valk
- De Bonte Weaver
- Vrije Academie
- Museumtijdschrift

Promotionele samenwerkingen

- Provincie Drenthe
- Vaart in Assen
- ICO Centrum voor Kunst & Cultuur
- Kunst & Cultuur Drenthe
- Museumvereniging
- Het Wiel
- Drents Archief
- Het Drentse Landschap
- De Nieuwe Kolk
- Gemeente Tynaarlo

Publiekslezingen/arrangementen

- 452** deelnemers gratis lezingen bij *Dacia*
- 349** deelnemers gratis lezingen bij *Gen F*
- 850** deelnemers gratis lezingen bij *Microkosmos*

Rondleidingen/arrangementen op maat

- 5x** rondleidingen *Musea in Gebaren*, **43** deelnemers
- 6x** keer openstelling *Prikkelarm*, **45** deelnemers
- 20x** Museum Plus Bus, **782** deelnemers
- 2x** rondleiding voor mensen met een visuele beperking, **22** deelnemers
- 4x** *Gekleurd Grijs*, **55** deelnemers
- 3x** rondleiding *Onvergetelijk*, **36** deelnemers

Beurzen

- 1x** Kunst aan het Hof
- 1x** Promotiedagen, zakelijk event van Noord-Nederland

Publieksevents

18 februari	22 juni
Opa- en omadagen <i>Labyrinthia</i> (1/3), 48 deelnemers	Lezing <i>Volk van de ventweg</i> (2/2), 12 deelnemers
19 februari	24 augustus
Opa- en omadagen <i>Labyrinthia</i> (2/3), 22 deelnemers	Familiedag <i>Volk van de ventweg</i> , 256 deelnemers
20 februari	19 oktober
Opa- en omadagen <i>Labyrinthia</i> (3/3), 42 deelnemers	Verwonderdag <i>Microkosmos</i> (1/2), 637 deelnemers
4 april	22 oktober
Docentenfeest, 30 deelnemers	Doedag <i>Microkosmos</i> , 801 deelnemers
30 april	18 november
Doedag <i>Gen F</i> , 287 deelnemers	Bijeenkomst Kunst en Heling, 55 deelnemers
10 mei	14 december
VriendenLoterij open dag, 874 deelnemers	Verwonderdag <i>Microkosmos</i> (2/2), 478 deelnemers
11 mei	24 december
VriendenLoterij open dag, 756 deelnemers	Doedag <i>Microkosmos</i> (2/2), 384 deelnemers
18 mei	
Canondagen, deelnemers onbekend	
25 mei	
Lezing <i>Volk van de ventweg</i> (1/2), 84 deelnemers	

Zaalverhuur

36x	grote zakelijke evenementen (> € 2.000,-)
82x	kleine zakelijke evenementen (< € 2.000,-)
8x	huwelijken

Onderwijs

6.382 leerlingen, waarvan:

- **3.836** leerlingen Primair Onderwijs (PO)
- **2.146** leerlingen Voortgezet Onderwijs (VO)
- **400** studenten Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO), Hoger Beroeps Onderwijs (HBO) en Wetenschappelijk Onderwijs (WO)

76 programma's: Culturele Mobiliteit (CulMo) met **2391** leerlingen, waarvan:

- **1511** leerlingen voor de CulMo *Sigismund/Historische ontmoeting*, combiprogramma Drents Museum/Drents Archief
- **534** leerlingen voor de CulMo *Labyrinthia: Prehistorische hightech*
- **214** leerlingen voor de CulMo *Labyrinthia: Mysterie in het veen – het meisje van Yde*
- **92** po-leerlingen voor de CulMo *Labyrinthia: Achter de kunst*
- **40** vo-leerlingen voor de CulMo *Labyrinthia: Achter de kunst*

Onderwijsprogramma's

8	programma's Drentse Cultuur Academie: <i>Wat als de stoel van de stadhouder kon praten?</i> (157 po-leerlingen)	194	vo-leerlingen voor lezing <i>Microkosmos</i>
4	Kunstschooldagen (120 po-leerlingen)	150	po-leerlingen voor <i>Het Grootste Poppenhuis van Nederland</i>
180	mbo-studenten programma op maat i.s.m. Drenthe College	30	po-leerlingen <i>Krieg nou wat... 'n museumkat!</i>
3.314	leerlingen via losse boekingen PO en VO, waarvan:	108	po-leerlingen <i>Een koffer vol spullen</i>
283	po-leerlingen voor Cultuurmenu Assen: <i>Het Grootste Poppenhuis van Nederland</i>	15	vo-leerlingen <i>Mijn stad</i>
209	leerlingen voor onderwijsprogramma <i>Volk van de ventweg</i>	213	vo-leerlingen Praktijkonderwijs Assen
262	leerlingen voor onderwijsprogramma <i>Dacia</i>	294	leerlingen <i>Achter de kunst</i>
		268	leerlingen <i>Mysterie in het veen</i>
		234	leerlingen <i>Prehistorische Hightech</i>
		484	vo-leerlingen schoolgroepen op eigen gelegenheid (11 groepen)
		48	vo-leerlingen online lesprogramma <i>Het Grootste Poppenhuis van Nederland</i>

Partners

Het Drents Museum werd ondersteund door:

1 hoofdsponsor:

- NAM

3 begunstigers:

- VriendenLoterij
- Stichting Beringer Hazewinkel
- C&W De Boer Stichting

3 subsidieverstrekkers:

- provincie Drenthe
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- gemeente Assen

Tentoonstellingen/projecten

Het Drents Museum werd bij verschillende tentoonstellingen en projecten ondersteund door:

- bij *Microkosmos - De wereld in een Wunderkammer* door Het Cultuurfonds en SRC Reizen
- bij *Volk van de ventweg* door BNG Cultuurfonds, Het Cultuurfonds, Mondriaan Fonds, Vfonds, VSBfonds en door de gemeente Coevorden, gemeente Emmen en gemeente Hoogeveen
- bij *Dacia* door SRC Reizen, het Cultuurfonds en Mondriaan Fonds
- bij *Labyrinthia* door BPD Cultuurfonds, Stichting Dioraphte, gemeente Assen, Mondriaan Fonds, provincie Drenthe, VSBfonds, VriendenLoterij, Stichting Beringer Hazewinkel, Bloemsma+Faassen, Karssens Vastgoed BV, KLOK Onderhoud- en Afbouwgroep B.V, Uitgeverij Koninklijke van Gorcum, Mevrouw Cor de Boer, Mevrouw Goudschaal en mevrouw le Grand, Ploegmakers Vastgoed Assen, RYSE, Stichting Steunfonds DM, Visolity en mevrouw Jager.
- bij Drents Museum De Buitenplaats: provincie Drenthe, Gemeente Tynaarlo, Stichting Beringer Hazewinkel, Stichting Dioraphte, DM De Buitenplaats Businessclub en DM De Buitenplaats Vrienden en bij *The Mucha Experience: BlockBusterfonds* (BBF Xtra), het Cultuurfonds Drenthe Emmaplein Foundation

2.412 Drents Museum Vrienden, waarvan:

- **1.002** Vrienden (€ 35,-)
- **1.332** Combivrienden (€ 60,-)
- **17** Vriendplus (€ 90,-)
- **26** Vriendenplus (> € 90,-)
- **9** Bijzondere Vrienden
- **26** Drosten (€ 750,-)

53 Young Culture Club, waarvan:

- **28** Youngsters
- **22** Youngsters-duo
- **1** Youngster via kunstenaarstarief
- **2** Youngsters-duo via kunstenaarstarief

314 DM De Buitenplaats Vrienden, waarvan:

- **271** Vrienden
- **43** Vriendenplus

76 Drents Museum Businessclubleden:

A. de Boer Groentotaal, Afier accountants + adviseurs, Alpha Adviesbureau, Aprisco BV, Argo Schoonmaakservice, Atlas Letselschade, Auditiek Lammers, B15 I&M bv, Baron Engineering, Betch, Bierens van Boven advocaten, Bloemsma+Faassen, City Hotel de Jonge, Comfort Groep BV, De Buurderij Balloo, De Willigen + Partners, DG Beveiliging en Communicatie, DNK, Drukkerij van Gorcum, Effektief, Fotofabriek, G2K, Gemeente Assen, Gemeente Borger-Odoorn, Gemeente Coevorden, Gemeente Emmen, Gemeente Groningen, Gemeente Hoogeveen,

Gemeente Westerveld, Grand Café Goud, Groenhout Makelaars, Handelsbanken – regio Drenthe, Hotel Van der Valk Assen, Huize Huijgen Makelaars Assen, Interzorg Noord-Nederland, IT Lions, JAV Studio's, Karina Apartments, Karmelieten BV, Karssens Vastgoed BV, KLOK Onderhoud- en Afbouwgroep BV, Koninklijke van Gorcum, LIFF Assen, MarneVeenstra, McDonalds, Meceda, Mertens, Moore MKW, NAM, Newz, Nijhuis Bouw BV, Pienter, P.H. de Vries Beheer, Ploegmakers Holding, Preadyz, Rabobank Assen en Noord-Drenthe, REIN Advocaten & Adviseurs, RTV Drenthe, Ryse, Sax Architecten, Sligro, SRC Reizen, Sunoil Biodiesel, TCA Telecom & ICT, Tijdhof Daverschot & De Jong Posthumus, Trip Advocaten & Notarissen, Univé Noord-Nederland, Vermaat groep, Waanders Uitgevers, Warenhuis Vanderveen Assen, VNO NCW MKB Noord, WBOOKS, Wicherson Timber BV, Wilhelmina Ziekenhuis Assen, Ziengs Schoenen BV, Zusjes de Boer

Relatie-events

4x Netwerkbijeenkomst Businessclub Drents Museum:

- Businessclubbijeenkomst in het Drents Museum bij tentoonstelling *Gen F*
- Businessclub bijeenkomst ZomerBBQ in Drents Museum De Buitenplaats – *The Mucha Experience*
- Businessclubbijeenkomst in Drents Museum bij *Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer* met sprekers Franck Smit en Redmon O'Hanlon
- Businessclubontbijt in Drents Museum De Buitenplaats – in het teken van kennismaken met elkaar en met Robert van Langh

2x Vriendendag van het Drents Museum

- Jaarvergadering en tentoonstellingen *Gen F* en *Volk van de ventweg* – 276 bezoekers
- Tentoonstelling *Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer* & 70 jarig jubileum DM Vrienden – **386** bezoekers

1x Bijeenkomst Drenten van het Drents Museum

- Borrel in het teken van *Microkosmos*, 70-jarig jubileum DM Vrienden & kennismaking directeur Robert van Langh en nieuw Vriendenbestuur

4x Event Young Culture Club Drents Museum

- De Young Culture Club bezocht de tentoonstelling *Gen F* en ontmoette kunstenaar Aafke Ytsma
- De Young Culture Club bezocht *Labyrinthia* en kreeg een kijkje achter de schermen met conservator Irini Biezeveld
- De Young Culture Club bezocht Galerie Wildevuur
- De Young Culture Club bezocht *The Mucha Experience* in Drents Museum De Buitenplaats

4x Openingsevents

- Opening *Gen F* – **260** bezoekers
- Opening *Volk van de ventweg* – **315** bezoekers
- Opening *Microkosmos* – **224** bezoekers

3x overige relatie-events

- Nieuwjaarsbijeenkomst Asser *Aftrap* in samenwerking met diverse partijen waaronder de gemeente Assen, DNK, CCA en Ondernemend Assen
- Mossel&More Party i.s.m. met TRIP Advocaten & Notarissen, Moore MKW, en Zusjes de Boer
- Haringparty in samenwerking met diverse partijen

Museumshop

Museumshop - Drents Museum

De Museumshop kijkt terug op een redelijk jaar. Doordat er minder bezoekers naar het museum kwamen, had dit uiteraard ook effect op de Museumshop.

In 2025 zijn we verdergegaan met de in 2024 ingeslagen richting om het aanbod in de Museumshop te verduurzamen en te personaliseren. Verduurzamen doen we onder andere door samen te werken met social enterprises en leveranciers die fairtrade producten verkopen, en deze artikelen in de Museumshop aan te bieden. Personaliseren doen we door producten te laten ontwikkelen die specifiek voor het Drents Museum zijn gemaakt.

In 2025 gerealiseerde gepersonaliseerde producten:

- DM-Sokken – twee soorten – geïnspireerd op schilderijen van Van Gogh en Thérèse Schwarze
- Zes verschillende zeepjes, gerelateerd aan het Drents Museum en Drents Museum De Buitenplaats
- Storytile – een tegeltje met daarop onder andere Mannes, Bartje en het Drents Museum
- DM-Sjaals – vier soorten – geïnspireerd op schilderijen van onder andere Thérèse Schwarze en Matthijs Röling

De wens is om in 2026 de collectie van de kiosk

in de shop voor het bestellen van een 'print on demand' van het bedrijf Artimedes verder uit te breiden met werk uit de DM-collectie of met werk dat gerelateerd is aan de tentoonstellingen. Bezoekers kunnen hier zelfstandig een hoogwaardige reproductie bestellen, in het gewenste formaat en met een lijst naar keuze. Elke tentoonstelling biedt weer nieuwe uitdagingen en mogelijkheden. De sfeer in de Museumshop wordt dan door middel van kleuren en een divers assortiment aangepast. Tijdens de tentoonstelling *Gen F* verkochten we veel catalogi van de exposerende kunstenaars, evenals tekenboeken en kunstenaarsmaterialen.

Tijdens de tentoonstelling van *Microkosmos* werd de Museumshop omgetoverd tot één grote Wunderkammer. Het samengestelde assortiment bestond uit een verzameling bijzondere artikelen: van boeken en catalogi, stenen en mineralen tot puzzels van schedels, opgezette vlinders en pennenbotjes.

De Museumshop zien wij als een verlengstuk van het museum. Het doel is dat de shop bijdraagt aan de totale beleving van de bezoekers.

- **€ 299.180,-** omzet excl. btw
- **32.640** artikelen verkocht aan **15.224** klanten
- **€ 19,65** excl. btw gemiddeld per klant besteed
- **€ 2,54** excl. btw gemiddeld per bezoeker besteed
- **€ 8.100,-** omzet webshop
- **6.454** boeken verkocht, waarvan **3.166** eigen uitgaven

Museumshop - Drents Museum De Buitenplaats

De Museumshop kijkt terug op een succesvol jaar. Het nieuwe, kwalitatieve assortiment wordt gewaardeerd door zowel bezoekers als buurtbewoners.

Voor de eerste tentoonstelling *Power to the Flower* werd een 'bloemrijk' assortiment samengesteld, met onder andere kunst- en tekenboeken over bloemen en planten, sjaals met bloemmotieven en kleine vaasjes.

Voor *The Mucha Experience*, die begin juli 2025 startte, werd speciale merchandise ingekocht. Naast catalogi en boeken werden ook veel kleine artikelen verkocht, zoals magneten, kaarten en posters, die zeer in trek waren bij verzamelaars.

Naast kunstcadeaus en kunstboeken omvat het shopassortiment ook gepersonaliseerde artikelen en lokaal geproduceerde producten, veelal geïnspireerd op het museum, de collectie, de natuur, bloemen en Eelde.

De museumshop is vrij toegankelijk voor iedereen, ook zonder museumticket, wat door buurtbewoners zeer wordt gewaardeerd.

- **€ 190.034,-** omzet excl. btw
- **29.950** artikelen verkocht
- **€ 20,85** excl. btw gemiddeld per klant besteed
- **€ 4,07** excl. btw gemiddeld per bezoeker besteed

De Museumshops van het Drents Museum en van Drents Museum De Buitenplaats worden in eigen beheer geëxploiteerd.

Horeca

Brasserie Pingo krijgt uitstekende reviews van bezoekers en kan inmiddels gerekend worden tot een van de mooiste museumcafé van Nederland. Wat de bezoekers bijzonder waarderen is dat de menukaart bij een grote tentoonstelling wordt aangepast naar het thema van de tentoonstelling.

€ 678.617,- was de omzet van Brasserie Pingo

€ 69.985,- was de bijdrage aan exploitatie

Drents Museum

De exploitatie van Brasserie Pingo is uitbesteed aan Vermaat Groep

De horecaruimte in Drents Museum de Buitenplaats heet nu Brasserie Röling.

€ 327.889,- was de omzet van Brasserie Röling.

€ 215.236,- was de bijdrage aan de exploitatie Drents Museum

Personeel

- Het Drents Museum heeft 85 medewerkers in dienst (**59** fte)
- **43** vrijwilligers, waarvan
 - **38** bij de informatiebalie
 - **5** overig (depot, educatie, evenementen, conservatoren)
- **8** stagiairs
- **12** medewerkers uit dienst gegaan (verandering van baan, pensioen, afloop tijdelijk contract)
- **16** personen in dienst gekomen
- Circa **4** personen ingehuurd van beveiligingspartner G4S
- **3,79%** ziekteverzuim

Opleidingen

Ook in 2025 kon iedere medewerker en vrijwilliger cursussen, workshops, trainingen en lezingen volgen bij het online leerplatform GoodHabit via een account van het Drents Museum. GoodHabit wordt ook ingezet voor het Green Key Team, dat op deze manier verplichte scholing kan volgen m.b.t. duurzaamheid. Met een aantal medewerkers is een ontwikkelplan en loopbaanpad afgesproken waardoor ze kunnen groeien in hun functie.

Naast online is er ook ‘fysiek’ aan trainingen en cursussen deelgenomen. Iedere medewerker beschikt over een persoonlijk ontwikkelbudget. Een greep hieruit, zowel individueel als in groepsverband:

- ‘Train de trainer’ Hostmanship
- AI binnen de organisatie
- Basisopleiding Facilitair Management

Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Het continu en laagdrempelig systeem van medewerkerstevredenheidsonderzoek, gericht op werkgeluk en werkstress: Everybody Frank loopt inmiddels 3 jaar. Er tekent zich een duidelijke trend af, waarbij één van de meest in het oog springende onderdelen is, dat de trots op het museum bij de medewerkers boven het gemiddelde ligt. Dat heeft een positieve invloed op het werkgeluk. Anderzijds wordt de werkdruk als hoog ervaren, wat een negatievere score op werkstress oplevert. In teamverband worden de resultaten besproken om te onderzoeken of er op sommige punten nog een verbetering of oplossing gevonden kan worden. Dit proces wordt de komende jaren voortgezet.

Aantrekkelijke werkgever

Om aantrekkelijk te blijven als werkgever proberen we, naast enkele extra arbeidsvoorwaarden, mensen vooral aan ons te binden én boeien door ontwikkelmogelijkheden aan te bieden. Dat kan een uitdagend project zijn om aan deel te nemen of een extra interessante taak te geven. Voor een ontwikkeltraject met alle leidinggevenden is eind 2024 een subsidie aangevraagd en ontvangen. In 2025 wordt dit traject ingezet. Het project loopt in het eerste kwartaal van 2026 ten einde.

Team Drents Museum

Financiën

- € 10.564.612,- bedraagt de enkelvoudige jaaromzet van het Drents Museum
- € 1.526.566,- bedraagt de jaaromzet van Drents Museum De Buitenplaats
- € 11.883.943,- bedraagt de geconsolideerde jaaromzet van het Drents Museum
- 45% van deze omzet bestaat uit eigen verdiensten
- 59.235 Museumkaarthouders bij het Drents Museum (50%) en 29.586 bij Drents Museum De Buitenplaats (63%).

Co-financiers tentoonstellingen 2025

Dacia - Rijk van goud en zilver

- Mondriaan Fonds
- Cultuurfonds
- SRC Reizen

Volk van de ventweg

- BNG Cultuurfonds
- Het Cultuurfonds
- Mondriaan Fonds
- Vfonds
- VSBfonds
- Gemeente Coevoerden
- Gemeente Emmen
- Gemeente Hoogeveen

Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer

- Het Cultuurfonds
- SRC Reizen

Ontdek Drenthe – de Portal

- Mondriaan Fonds
- DigitAll

Labyrinthia - Nieuwe Collectiepresentatie

- Stichting Beringer Hazewinkel
- Bloemsma+Faassen
- Karssens Vastgoed BV
- KLOK Onderhoud- en Afbouwgroep B.V
- Uitgeverij Koninklijke van Gorcum
- Mevrouw Cor de Boer (C&W De Boer Stichting)
- Mevrouw Goudschaal en mevrouw le Grand
- Ploegmakers Vastgoed Assen
- RYSE
- Visolity
- Mevrouw Jager

The Mucha Experience

- BlockBusterFonds (BBF Xtra)
- Emmaplein Foundation
- Het Cultuurfonds Drenthe

Bijlage 3

Aanwinsten

De collectie van het Drents Museum telt in 2025 circa **97.000** objecten, waarvan

- circa 94.000 objecten uit de provinciale collectie (waarvan 99% digitaal geregistreerd)
- circa 2.600 objecten als bruikleen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, diverse stichtingen en particulieren

De totale collectie bestaat uit circa:

- 13.500 objecten Archeologie
- 35.370 objecten Drentse geschiedenis
- 6.020 objecten Schilders van Drenthe
- 33.020 objecten Kunst 1885-1935
- 5.350 objecten Hedendaags realisme
- 2.150 objecten Numismatica

In 2025 zijn er totaal **277** aanwinsten geregistreerd.

Archeologie

2 aanwinsten

Schenkeningen

- Een 14de-eeuwse aardewerken kruik, opgegraven door professor A. van Giffen (vermoedelijke vindplaats Rolde).
- Middeleeuwse Alsengemme gevonden te Meppel.

Drentse geschiedenis

194 aanwinsten

Schenkeningen

- Handgranaat uit de 17de eeuw, gevonden in Zuidlaren. Schenking Stijn, Daan & Erik Jippes, Sanne Schilstra.
- Sjaal van vossenbont. Schenking erven Margje Bijl, gehuwd met Lucas Alfrink.
- Werkstuk examenopdracht lerares handwerk te Paterswolde. Schenking Koos Leidekker, erven Aaltje Hogenberk.
- Bevrijdingsrok Gieten, vervaardigd door Johanna Kloose-Speelman (1945/1946). Schenking erven Johanna Kloose-Speelman.
- Veteranen van Drenthe speld. Schenking erven Rabbers.
- Wielrennerstrui van Erik Dekker.
- Diverse Drentse suikerzakjes, 52 stuks. Schenking Streekhistorisch Centrum Stadskanaal.
- Portret dominee Jan Albert Erkenswijk, Ulrich vervaardigd door Huguenin. Schenking F.A. Klein.

- Silhouet van Dubbeld Ludolf Johan Kymmell, silhouet van Margaretha Kymmell-Willinge, silhouet van Herman Klopman, silhouet van Seerpus Gratama, drietal onbekende silhouetten, rouw haarwerkje M.Schukking, rouw haarwerkje Casper Oldenhuis Gratama en een rouw haarwerkje A.Gratama. Schenking F.A. Klein.
- Nummerplaat Drentse woonwagen uit 1990.
- Step van reizigersfamilie Veenstra.
- Een aquarel en drie studies (tekeningen) van reizigers in de jaren '40, vervaardigd door Ina van der Werff-Braaksma. Schenking J.D. Bijloos-Van der Werff.
- Dagboek Woonwagenkamp Emmen en dia's van het woonwagenkamp Emmen.
- Nieuw Drents kostuum van Alke van Calkar, vervaardigd door kleermaakster te Roden. Schenking erven Alke van Calkar.
- Twee bijlen uit Toegoenese gemeenschap meegenomen naar Nederland, vijzel van Saartje en Samuel Kantil, houten Toegoenese vijzel, twee sarongs met bijbehorende kebeya's, een kanselkleed, een reiskoffer en een statenbijbel uit Toegenese gemeenschap. Schenking Fony Kantil.
- Tienertoerkoffer KLM. Schenking C.R. Amahorseya.

Aankopen

- Bronzen klok van het voormalig Kymmellshuis.
- Bartje door Anne de Vries, gesigneerd exemplaar.
- Diverse Drentse suikerzakjes, 94 stuks.

- 45-toerenplaat *Van de boeren moeten we 't hebben* van Johnny Hoes.
- Vinylsingle *Regenboogmantel* van Monica West.
- Vinylsingle *Blauwe Korenbloemen* van de Zusjes De Roo.
- Vinylsingle *S.C.H.E.I.D.I.N.G.* van Monica West.
- CD *Van Casablanca naar Napoli* van Jannes.
- Zes kinderboeken met reizigers als onderwerp.

Schilders van Drenthe

17 aanwinsten

Schenkeningen

- Albert Steenbergen, zeven tekeningen, schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Alberta ten Oever, drie schilderijen: *Landweg te Schipborg* (1815), *Gezicht te Schipborg* (1815) en *Huis in Drenthe* (1818), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Coenraad Cieraad, zeven tekeningen, schenking Irene Cieraad.

Kunst 1885 – 1935

18 aanwinsten

Schenkeningen

- Jo Bauer, schilderij *Stilleven met zelfportret in spiegel* (circa 1945), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.

- Arts and Crafts (vermoedelijk), Nicholaas Logher, Coupe met deksel (circa 1900), schenking uit een particuliere collectie.
- Willem Wiegman, drie werken op papier: *Portret van Anna Jonkers* (circa 1925), *Portret van Anna Wiegman-Jonkers* (ongedateerd), *Portret van Anna Wiegman-Jonkers* (1936) en schilderij *Zelfportret* (1918), schenking erven Wiegman.
- Jacoba Surie, schilderij *Een zelfportret 1918* (1918), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Lizzy Ansingh, schilderij *Mijn moeder Clara* (1922), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Jo Bauer, pastel *Naakt* (circa 1942), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Marie van Regteren Altena, schilderij *Stilleven met azalea, boeken en Japanse prent* (ongedateerd), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Marie van Regteren Altena, schilderij *Lampion* (ongedateerd), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Sorella, schilderij *Zelfportret (verso Bloemstilleven)* (1933), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Jacoba Surie, pastel *Portret Lizzy Ansingh* (ongedateerd), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Betsy Westendorp-Osieck, schilderij *Boomgaard* (ongedateerd), Schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.

- Michel Duco Crop (ontwerper), P.F. van Vlissingen & Co. (uitvoering), Twee gordijnen van bedrukte cretonne met floraal motief (circa 1899-1900), schenking uit particuliere collectie.
- Kunstsmederij W.H. Gispen & Co, Vitrinekast (circa 1920), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.

Aankopen

- Johanna van Eijbergen (ontwerper), Dijkers & Co. (uitvoering), Vaas met Rivierdonderpadden (circa 1904-1909), schenking uit een particuliere collectie.

Hedendaags realisme

46 aanwinsten

Schenkeningen

- Maya Wildevuur, schilderij *Bloemenveld* (1989), schenking collectie Arendie en Henk Herwig.
- Matthijs Röling, schilderij *De dichter en de aap* (1975-1984), schenking uit een particuliere collectie
- Stijn ter Braak, installatie *Hoek van het atelier* (2022), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Aafke Ytsma, houtsnede *Tunnelkast* (2022), schenking Young Culture Club.
- Dina Belga, schilderij *De Maart* (2020-2021), schenking van de kunstenaar.
- Olga Wiese, schilderij *Portret Jan Lokin* (ongedateerd).

- Johan Abeling, schilderijen *Hunebed III* (1995) en *Hunebed IV* (circa 1997).
- Kea Homan, schilderijen *Stilleven* (ongedateerd) en *Strand (Schiermonnikoog)* (ongedateerd) en *Deurbord atelier Kea Homan*, schenking van de kunstenaar.
- Matthijs Röling, schilderij *Tuin te Ezinge* (2009), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Matthijs Röling, tekening *Zittend vrouwelijk naakt* (1983), schenking Collectie Kleijn.
- Flip Gaasendam schilderij *Zelfportret achter de schildersezel* (2010), schenking Collectie Kleijn.
- Wout Muller, schilderij *Zelfportret met Ramskop* (1993), schenking Collectie Kleijn.
- René Jansen, schilderij *Zelfportret* (2009), schenking Collectie Kleijn.
- Jans Muskee, pastel *Op het station* (2021).
- Clary Mastenbroek, *Kamerscherm Wunderkammer* (2024), schenking Stichting Vrienden van het Drents Museum.
- Mirjam Völker, studie *Werkmodel HABITAT* (ongedateerd), schenking van de kunstenaar.
- Henriette Grahnert, schilderij *Drehorgel* (2024), schenking netwerkclub Kwintus.
- Jan van Loon, schilderij *Zelfportret* (1983), schenking van de kunstenaar.
- Pieter Pander, schilderij *De Kindervriend* (1991), schenking C. van Mourik.
- Dana Meyer, sculpturen *29 Punkt-Käfer* (2019), *Doppelflugfliegenjungfer* (2019), *Haarstichlibelle* (2024), *Kerenläufer* (2024), *Schwarzer Sandhirsch* (2018),

Stachelbockkäfer (2024), *Tuffenspinne* (2024), *Violetter Drachenhals* (2019), schenking Businessclub Drents Museum.

- Pieter Pander, schilderijen *Dood waterhoentje* (1993), *Dode muis aan plakbandje* (1994), *Orang-oetan aan kale boom* (1993).
- Joyce Eijkhout, schilderij *Call Girls* (2013).
- Herman van Hoogdalem, vijf tekeningen, *Gezichten van dementie*, schenking Herman van Hoogdalem.

Aankopen

- Gabriëlle Kroese, schilderij *Stokroos / Hollyhock 1.0* (2021), aankoop met steun van de VriendenLoterij.
- Corinne von Lebusa, schilderij *Giraffe, Tiger, Pavian* (2024), aankoop met steun van de VriendenLoterij.
- Johannes Rochhausen, schilderij *Verteiler* (2024), aankoop met steun van de VriendenLoterij.
- Sebastian Gögel, schilderij *Die Stadt hat Zähne* (2025), aankoop met steun van de VriendenLoterij.
- Neo Rauch, schilderij *Das Dreibein* (2024), aankoop met steun van de NAM.
- Ulrich Hachulla, schilderij *Italienisches Selbstbildnis* (1998), aankoop met steun van de VriendenLoterij.
- Hans Hoekstra, schilderij *Stilleven met mosselen* (2025), aankoop tijdens Mossel & More party 2025.

Bijlage 4

Bruiklenen

72 tijdelijke bruiklenen aan **15** instellingen.

38 instellingen hebben langdurige bruiklenen.

Geregistreerde instellingen

- Groninger Museum, 30 november 2024 - 5 mei 2025, 1 werk uit collectie Schilders van Drenthe.
- Museum Gunzenhauser, Kunstsammlungen Chemnitz, Chemnitz (DE), 27 april - 10 augustus 2025, 1 werk uit de collectie Kunst 1885-1935.
- Rijksmuseum van Oudheden, Leiden, 25 april - 7 september 2025, 3 objecten uit de collectie Archeologie.
- Museum Van Bommel Van Dam, Venlo, 21 maart - 17 augustus, 4 werken uit de collectie Kunst 1885-1935.
- History Museum of Armenia, Yerevan (AM), 30 mei - 30 oktober 2025, 15 objecten uit de collectie Archeologie.
- Zeeuws Museum, Middelburg, 14 jun 2025 - 1 maart 2026, 8 objecten uit de collectie Archeologie.
- CAP Musée des Beaux-Arts de Mons, Bergen (BE), 4 oktober 2025 - 25 januari 2026, 1 werk uit collectie Schilders van Drenthe.

- Hendrick Hamel Museum, Gorinchem, 19 april - 30 september 2025, samenwerking Noord-Koreaanse schilderkunst.
- Museum MORE, Gorssel, 11 oktober 2025 - 1 februari 2026, 1 werk uit de collectie Kunst 1885-1935.
- Slot Zeist, Zeist, 9 september - 30 november 2025, 3 werken uit de collectie Hedendaags Realisme.

Niet geregistreerde instellingen

- Beeldenpark De Havixhorst, 10 april 2025 - 10 april 2027, 1 object uit de collectie Hedendaags Realisme.
- Kunst aan het Hof, Collectie Harms Rolde, Nooitgedacht, 1 - 6 april 2025, 4 werken uit de collectie Hedendaags Realisme.
- C+B Museum / Stichting Erfgoed Harry Muskee, Grolloo, 6 mei 2025 - 3 mei 2026, 1 object met betrekking tot Cuby+Blizzards.
- OERmuseum Diever/Stichting Schultehuis Diever, Diever, 29 maart - 1 november 2025, 20 objecten uit de collectie Archeologie.
- Nationaal Park Drentsche Aa, Bezoekerscentrum Deurze, 16 april 2025 - 16 april 2026, 9 objecten uit de collectie Archeologie.

Langdurige bruiklenen

- Bibliotheek Hoogeveen, 2 archeologische en 3 historische objecten.
- Breda's Museum, Breda, 1 tekening.
- De Nederlandsche Bank, Amsterdam, zilveren munten vondst Zuidlaren.

- Drents Archief, Assen, kaarten en platen, foto's en Ansichtkaarten, collectie Jan Giudici.
- Duurzaamheidscentrum Assen (gemeente Assen), enkele archeologische objecten.
- Fries Museum, Leeuwarden, 1 schilderij.
- Fries Scheepvaartmuseum, Sneek, 1 historische object.
- Gemeente Museum Helmond, Helmond, 5 werken van Dirk Nijland.
- Groninger Museum, Groningen, 1 zilveren vork.
- Herinneringscentrum Kamp Westerbork, Westerbork, groot aantal historische objecten.
- Herv. Gemeente Vledder, Vledder, Romaans doopvont.
- Hunebedcentrum, Borger, groot aantal archeologische objecten.
- Kapiteinshuis Pekela, Groningen, spanendoos.
- Keramiekmuseum Princessehof, Leeuwarden, 3 objecten.
- Limburgs Museum, Venlo, 1 schilderij van Willem van Konijnenburg en 1 van J.W. Pieneman.
- Museum Vosbergen, Eelde, hobo.
- Museumboerderij De Karstenhoeve, Ruinerwold, diverse historische voorwerpen.
- Nationaal Vlechtmuseum, Noordwolde, 5 voorwerpen uit de collectie Kunst 1885-1935.
- Natura Docet, Denekamp, 1 natuurhistorisch voorwerp.
- Ned. Herv. Gemeente Anloo, diverse archeologische voorwerpen.

- Ned. Herv. Gemeente Dwingeloo, Dwingeloo, 2 wapenschilden.
- Ned. Herv. Gemeente Norg, Norg, Romaans doopvont .
- Ned. Herv. Gemeente Peize, Peize, Romaans doopvont .
- Ned. Herv. Gemeente Roden, Roden, Romaans doopvont.
- Ned. Herv. Gemeente Vries, Vries, Romaans doopvont .
- Ned. Herv. Kerk Emmen centrum, Emmen, Romaans doopvont.
- Ned. Herv. Kerk Rolde, Rolde, Romaans doopvont en diverse archeologische voorwerpen.
- Ned. Herv. Kerk Zweeloo, Zweeloo, Romaans doopvont.
- Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem, een kogelpotje.
- OERMuseum Diever/Stichting Schultehuus Diever, Diever, replica mammoetschedel.
- Openbare Basisschool (OBS) de Bonnerschool, Gieten, 1 bijl.
- Provinciehuis, Assen, diverse historische voorwerpen en kunstwerken.
- Stedelijk Museum Coevorden, Coevorden, diverse archeologische en historische voorwerpen.
- Stichting Aold Daol'n, Dalen, diverse archeologische voorwerpen.
- Stichting Bourtange, Bourtange, enkele stoelen.
- Stichting Drents landschap/ Ottenshuus Orvelte, Orvelte, groot aantal historische voorwerpen.
- Stichting Van Gogh & Drenthe, Nieuw-Amsterdam, aantal historische voorwerpen (bruikleen deels beëindigd 26 oktober 2023).
- Stichting Veenomenaar Veenpark, Barger-Compascuum, enkele historische voorwerpen (bruikleen beëindigd i.v.m. faillissement).

Bijlage 5

Publicaties

- Biezeveld, I., Düring, B.S., 'Quantifying the Late Islamic occupation peak: The case of the upper Falaj al-Mu'tarid', *Explorations in Islamic Archaeology*, Turnhout (Brepols) 2025.
- Biezeveld, i., Živković, J., Carvajal López J.C. en Döpper, S., 'The production of Bahlā Ware in the context of late Islamic Oman', *Proceedings of the Seminar for Arabian Studies* 54, 2025.
- Rens, A., *Gen F – 75 jaar figuratieve kunst*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (Waanders Uitgevers) 2025.
- Rens, A., 'Barbizon van het Noorden. De betekenis van Drenthe als kunstenaarskolonie', *Nieuwe Drentse volksalmanak* jaargang 142, 2025, pp. 7-23.
- Rens, A. (voorwoord), Saskia Boelsums. *Liefde voor landschap*, Tolbert (Art Revisited) 2025.
- Rus, S., "“die naer Rome reijst”. Het album amicorum van Wybrand de Geest', in: Stoter, M. e.a., Wybrand de Geest. *Meesterlijke portretten*, Leeuwarden (Fries Museum)/Zwolle (WBOOKS) 2025, pp. 44-55.
- Sloterdijk, J., 'Paletvriendinnen. De Amsterdamse joffers', in: M. Rikhof e.a., Coba Ritsema. *Oog voor kleur*, Haarlem (Frans Hals Museum)/Zwolle (Waanders Uitgevers) 2025, pp. 82-97.
- Tupan, H., Rens, A., Biezeveld, I., Zijverden, J. van, Veer, B. van der, *Microkosmos – De wereld in een Wunderkammer*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (Waanders Uitgevers) 2025.
- Tupan, H., Veer, B. van der, *Hotspot Leipzig – Neue Leipziger Schule in het Drents Museum*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (Waanders Uitgevers) 2025.
- Zijverden, J. van, *Volk van de ventweg; Reizigers in Drenthe*, Assen (Drents Museum)/Zwolle (Waanders Uitgevers) 2025. Met een bijdrage van Hilde Boelema.
- Zijverden, J. van, 'De toestand der beschaving; Numismatiek in het Drents Museum', in: *Drents Historisch Tijdschrift Waardeel* jaargang 45, nummer 3, pp. 4-9.

Bijlage 6

Bestuurs- en nevenfuncties

Directieleden en medewerkers van het Drents Museum hebben in 2025 naast hun werkzaamheden voor het Drents Museum een aantal bestuursfuncties en jureringen op zich genomen.

Algemeen directeur Harry Tupan

Bestuurder

- Stichting Drents Museum

Toeziethouder

- Raad van toezicht Verzetsmuseum Amsterdam (lid)
- Raad van toezicht RTV Drenthe (lid)

Commissielid

- Cultuur Fonds adviescommissie Geschiedenis & Letteren
- Commissie Omstreden Monumenten KNAW

Lid

- Bedrijvensociëteit A37 Drenthe
- Jury Museumprijs

Bestuur

- European Exhibition Network

Comité van aanbeveling

- Stichting Vrienden van het WZA (Wilhelmina Ziekenhuis Assen)
- Stichting SCA Jozefkerk Assen

Secretaris

- Stichting Steunfonds Drents Museum

Vanaf 6 september 2025 is Harry Tupan met pensioen gegaan.

Algemeen directeur Robert van Langh (per 1 november 2025)

Bestuurder

- Stichting Drents Museum

Lid

- Vetting committee TEFAF Maastricht 2024
- Advisory committee vetting TEFAF Maastricht 2024
- Stuurgroep European Research Infrastructure for Heritage Science (E-RIHS)
- RvA Docking the AmsterdamLid Roadmap SSH-GWI (Social Sciences and Humanities)
- Nationale Onderzoeksraad Cultureel Erfgoed

Voorzitter

- Netherlands Institute of Conservation, Art and Science (NICAS)

Mede-organisator

- Expertmeeting Vooruit met het verleden, Het Trippenhuis-KNAW, Amsterdam, 13 mei

Zakelijk directeur Annelies Meuleman

Bestuurder

- Stichting Drents Museum

Bestuurslid/Penningmeester

- Stichting Behoud Moderne Kunst (SBMK)

Lid

- Zakelijk directeurenconvent
- Commissie Beleid Museumkaart
- Stuurgroep Hospitality Talent Hubs Drenthe

De bestuurs- en nevenfuncties zijn onbezoldigd.

Medewerkers

- Lid raad van toezicht Museum Dr8888
- Lid raad van toezicht Rijksmuseum Twenthe / De Museumfabriek
- Lid raad van toezicht Theater De Tamboer
- Vicevoorzitter Stichting Platform Drentse Musea
- Bestuurslid Stichting Platform Drentse Musea
- Bestuurslid Beeldenpark De Havixhorst
- Bestuurslid Stichting Mr. J.W. Frederiks
- Bestuurslid European Society for Nineteenth-Century Art (ESNA)
- Bestuurslid Claas van Gorcum Fonds
- Bestuurslid Drentse Historische Vereniging
- Bestuurslid Stichting Into Nature Drenthe
- Bestuurslid Nederlandse Registrarsgroep
- Bestuurslid Stichting Van Gogh Europe
- Bestuurslid ICOM Nederland
- Bestuurslid Stichting Museum Plus Bus

- Bestuurslid Stichting Martenastate, Koarnjum
- Lid ArtTable Nederland
- Lid Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst rond 1900
- Lid Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici
- Lid Jong VNK
- Lid ICOM
- Lid Cultuurmarketing
- Lid Drentse Prehistorische Vereniging
- Lid Stuurgroep Van Gogh Drenthe
- Lid Beoordelingscommissie Innovatieplatform Nederlandse Archeologie
- Lid Hunebeddenbeheergroep
- Lid Programmacommissie Reuvensdagen, Stichting Reuven
- Jurylid Scriptieprijs Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst rond 1900
- Jurylid Cultuurfonds Drenthe Cultuurprijs
- Redactie Nieuwe Drentse Volksalmanak
- Redactie Waardeel – Drents Historisch Tijdschrift

De bestuurs- en nevenfuncties zijn onbezoldigd.

Bijlage 7

Jaarrekening

Geconsolideerde Balans na resultaatbestemming

bedragen in €

Activa

	31-12-2025	31-12-2024
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	1.234	8.913
Materiële vaste activa	386.443	520.989
Financiële vaste activa	369.000	419.000
Viottende Activa		
Voorraad Museumshop	103.898	86.751
Voorraad Horeca	4.525	4.125
Voorraad Museumkaarten	14.934	3.687
Vorderingen		
Debiteuren	507.900	328.397
Vordering Belastingdienst	81.529	182.752
Overige vorderingen	1.014.348	1.379.178
Liquide Middelen	3.953.185	5.179.163
Totaal Activa	6.436.994	8.112.955

Passiva

	31-12-2025	31-12-2024
Groepsvermogen	4.306.020	4.690.573
Voorzieningen	0	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	365.156	500.369
Te betalen belastingen	220.183	225.990
Nog te betalen bedragen	1.545.635	2.696.022
Totaal Passiva	6.436.994	8.112.955

Geconsolideerde Staat van Baten en Lasten

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Baten			
bezoekers	164.443	220.000	169.163
Directe opbrengsten			
Publieksinkomsten	2.334.246	2.915.000	2.101.309
Sponsorinkomsten	135.000	150.000	148.333
Overige directe inkomsten	389.435	263.000	308.624
	2.858.681	3.328.000	2.558.267
Indirecte opbrengsten			
Financiële wervingen	1.178.571	211.000	2.418.948
Business Club	115.950	140.000	139.700
Fondsenbijdragen	608.523	392.000	390.654
Goede doelen loterijen	528.355	510.000	572.457
	2.431.399	1.253.000	3.521.759
Subsidies			
Ministerie OCW (BIS)	309.148	298.000	370.714
Provincie Drenthe	5.905.758	5.827.000	5.582.504
Gemeente Assen	264.000	264.000	257.530
Gemeente Tynaarlo	114.957	112.000	134.000
	6.593.863	6.501.000	6.344.748
Baten totaal	11.883.943	11.082.000	12.424.773

	Realisatie 2025	Begroot 2025	Realisatie 2024
Lasten			
Personele lasten			
Beheerlasten personeel	2.119.111	2.241.852	1.972.594
Activiteitenlasten personeel	2.592.344	2.217.148	1.950.858
	4.711.455	4.459.000	3.923.452
Beheerlasten materieel			
Huisvesting	2.579.609	2.851.500	2.438.686
Marketing en Communicatie	269.950	282.500	357.034
Bedrijfsvoering	968.641	699.500	687.975
	3.818.199	3.833.500	3.483.695
Activiteitenlasten materieel			
Tentoonstellingen	1.539.926	1.750.000	1.659.357
Digitalisering en Innovatie	444.074	207.000	147.938
Kosten Museumshop	272.185	358.000	274.280
Beheer en Aankoop Collectie	837.886	347.000	2.934.914
Kosten Events	236.524	201.000	212.176
Kosten Horeca	112.653	51.000	38.472
BIS en Educatie	362.448	323.000	395.127
	3.805.696	3.237.000	5.662.264
Lasten totaal	12.335.350	11.529.500	13.069.411
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-451.408	-447.500	-644.638
Saldo rentebaten- en lasten	79.083	20.000	124.436
Saldo bijzondere baten en lasten			
Resultaat	-372.325	-427.500	-520.201
Bestemming van het resultaat			
Mutatie Algemene reserve	-81.900		-352.052
Mutaties Bestemmingsreserves	-290.425		-168.149

Toelichting op Financiën 2025

In 2025 zijn er 164.443 bezoekers geteld; 117.759 bezoekers in het Drents Museum in Assen en 46.684 bezoekers in Drents Museum De Buitenplaats in Eelde.

Exploitatieresultaat 2025

Sinds 1 januari 2024 is Stichting Drents Museum moederstichting van Stichting Drents Museum De Buitenplaats en is er sprake van een geconsolideerde jaarrekening.

We presenteren een negatief resultaat uit bedrijfsvoering van € 372.325. Dit bestaat volledig uit het resultaat van Stichting Drents Museum. Het resultaat van Stichting Drents Museum De Buitenplaats is op nihil gezet, het exploitatieresultaat 2025 viel negatief uit, maar wordt volledig gedekt door een incidentele subsidie.

Bestemming resultaat

Het Drents Museum is voornemens om te doteren aan de volgende bestemmingsreserve:

- Stichting Steunfonds
Drents Museum € 13.649

Het Drents Museum is voornemensom te onttrekken aan de volgende bestemmings-reserves:

- Nieuwe Entree en
Publieksruimte € 200.000
- Digitalisering en Innovatie € 104.074

Saldo dotaties en onttrekkingen: € -290.425

Exploitatieresultaat 2025
voor bestemming € -372.325

Te dekken door onttrekking
aan Algemene Reserve € € 81.900

Ons Algemene Reserve is bedoeld als weerstandsvermogen en kan volgens de daarvoor opgestelde richtlijnen als gezond worden beschouwd.

De balans en exploitatierekening zijn ontleend aan de Geconsolideerde Jaarrekening 2025 waarvoor Van der Meer Accountants & Adviseurs in april 2026 een goedkeurende verklaring heeft verstrekt.

Colofon

Uitgave

Drents Museum

Tekst en eindredactie

Paul Klarenbeek, Ben Reef, Karlijn ter Horst,
Regina Zwaagstra

Bijdragen

Tanja Annen, Irini Biezenveld, Marion Boersma,
Sanne Bruining, Kees Dinkla, Ayana Emmens,
Hester Hazenberg, Ellen ter Hofstede,
Jelle Holl, Iris van der Hurk, Paul Klarenbeek,
Robert van Langh, Renée Legebeke,
Annelies Meuleman, Annemiek Rens,
Jeanette Roorda, Rianne Schoonderbeek,
Suzanne Rus

Beeldredactie

Regina Zwaagstra

Foto's

Sake Elzinga en Annette Offringa

Grafische vormgeving

Willem Dijkstra – In Ontwerp, Assen

Stichting Drents Museum

Postbus 134 , 9400 AC Assen

Bezoekadres

Brink 1, 9401 HS Assen

(0592) 377 773

www.drentsmuseum.nl

info@drentsmuseum.nl

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag, 10.00 – 17.00 uur

Gesloten op eerste kerstdag en nieuwjaarsdag

Op feestdagen en tijdens schoolvakanties
is het museum ook op maandag geopend.

Het Drents Museum:

- Is opgenomen in het Museumregister Nederland
- Is lid van ICOM en van de Nederlandse Museumvereniging
- Onderschrijft de door de Nederlandse Museumvereniging vastgestelde bezoekersvoorwaarden, de gedragslijn voor museale beroepsethiek, de culturele governance code, de code diversiteit & inclusie en de fair practice code.

BTW-nummer: NL807433433B01

Kamer van Koophandel: 04058105

DRENTS MUSEUM